

Ruimtelijke onderbouwing

Realisatie zonnepark Alteveer

Ruimtelijke onderbouwing

Realisatie zonnepark Alteveer

APRIL 2019

Opdrachtgever

LC Energy
Bronland 12
6708 WH Wageningen
T 085-0499604
E marius@LCenergy.nl
W www.lcenergy.nl

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
Postbus 53
7470 AB GOOR
T 0547 26 35 15
F 0547 26 33 15
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

INHOUD

1	INLEIDING	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Ligging plangebied	6
1.3	Huidig planologisch regime	7
1.4	Leeswijzer	8
2	PLANBESCHRIJVING	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Beschrijving huidige situatie plangebied	9
2.3	Het zonnepark	11
3	BELEIDSKADERS	22
3.1	Inleiding	22
3.2	Rijksbeleid	22
3.3	Provinciaal beleid	25
3.4	Gemeentelijk beleid	32
3.5	Conclusie	37
4	WAARDENTOETS	38
4.1	Inleiding	38
4.2	Natuurwaarden	38
4.3	Archeologische waarde	42
4.4	Cultuurhistorie	43
4.5	Water	44
4.7	Conclusie	46
5	MILIEUASPECTEN	47
5.1	Inleiding	47
5.2	Bodem	47
5.3	Geluid	48
5.4	Luchtkwaliteit	50
5.5	Externe veiligheid	50
5.6	Bedrijven en milieuzonering	52
5.7	Verkeer en parkeren	53
5.8	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	53
5.9	Leidingen	54
5.10	Lichtreflectie	54
5.11	Electromagnetische straling	54
5.12	Conclusie	55
6	UITVOERBAARHEID	56
6.1	Inleiding	56
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	56

6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	56
6.4	Economische uitvoerbaarheid	57
6.5	Conclusie	57

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De overheid geeft beleidsruimte

De Nederlandse overheid heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. In het Energieakkoord is afgesproken dat het aandeel hernieuwbare energieopwekking in 2020 14% moet zijn, en in 2023 16%. De provincie Groningen geeft ruimte aan initiatieven om zonneparken aan te leggen. Deze zonneparken worden ontwikkeld met aandacht voor het landschap en maatschappelijke betrokkenheid. Hiermee wil de provincie de overgang naar het gebruik van duurzame energiebronnen versnellen. In het koersdocument 'Stadskanaal Koersvast' spreekt de gemeente de ambitie uit om in 2050 energieneutraal te zijn. Ook de gemeente Stadskanaal wil daarbij grondgebonden zonneparken op een aantal locaties in het buitengebied gaan toestaan. Hiertoe is de beleidsnotitie 'Stadskanaal op zon' opgesteld.

LC Energy en een grondeigenaar hebben het plan opgevat om een zonnepark (voor een termijn van 30 jaar) te realiseren ter grootte van circa 6,5 hectare netto. Het zonnepark wordt gerealiseerd op twee percelen, direct aan de noordkant van Alteveer. De intentie is dat LC Energy het zonnepark geheel overdraagt aan de Energie coöperatie Gronings groen (in oprichting). De intentieverklaring zal naar verwachting word getekend in de eerste week van april 2019.

LC Energy is een dochteronderneming van Low Carbon, een Britse investeringsmaatschappij gespecialiseerd in duurzame energie projecten. LC Energy is hierbij ook een samenwerking aangegaan met QING, een ervaren adviesbureau in duurzame energie. LC Energy en haar partners hebben al meer dan 400 MW aan duurzame energie projecten ontwikkeld, gefinancierd en gerealiseerd in binnen- en buitenland.

Voor de realisatie van het zonnepark wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van de bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningsaanvraag. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied ligt aan de noordkant van de kern Alteveer, in de gemeente Stadskanaal. Het gebied is gelegen naast een grote autosloperij.

Figuur 1: Ligging plangebied op topografische kaart

1.3 Huidig planologisch regime

Het plangebied maakt onderdeel uit van het bestemmingsplan 'Onstwedde, Alteveer en Mussel' (onherroepelijk geworden op 5 april 2012). Het oostelijke deel van het plangebied heeft de bestemming 'Bos'. Aan de noordkant van dit oostelijke perceel wordt een zonneveld gerealiseerd. De zuidkant wordt ingericht als dorpspark. De realisatie van een zonneveld past niet binnen de bestemming 'Bos'. Het dorpspark wel. Het westelijke deel van het plangebied heeft de bestemming 'Groen'. De realisatie van een zonneveld past niet binnen deze bestemming.

Figuur 2: Weergave plangebied op verbeelding bestemmingsplan 'Onstwedde, Alteveer en Mussel'

De realisatie van het zonnepark, specifiek de twee zonnevelden, is hier planologisch niet mogelijk. Hiertoe is een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan noodzakelijk, voor een termijn van 30 jaar.

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid

2

PLANBESCHRIJVING

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie weergegeven en wordt de voorgenomen ontwikkeling beschreven.

2.2 Beschrijving huidige situatie plangebied

2.2.1 Historie

Het plangebied ligt in het landschap van de Oude Veenkoloniën, aan de rand van het dorp Alteveer. De veengronden rond Alteveer zijn relatief laat in ontginning gebracht (eind 19e eeuw) en Alteveer ontstond in begin 20e eeuw. Het dorp en plangebied zijn gelegen aan de rand van een meer planmatig grootschalig veenontginningsgebied aan de westkant (ontgonnen vanuit Nieuwe Pekela). Richting het oosten volgen snel hogere gronden waarop het veel oudere Onstwedde is gelegen.

Wanneer de 20e eeuw vordert groeit Alteveer uit tot een lintdorpje langs de verbindingsweg tussen Nieuwe Pekela en Onstwedde. De planmatige verkaveling ontstaat vanaf deze ontginningsas. Langs het Alteveerkanaal ontstaat een aardappelmeelfabriek die de omgeving van werkgelegenheid voorziet. Zowel Alteveer als de aardappelmeelfabriek groeien in de loop der jaren tot er eind jaren '80, begin '90 de fabriek wordt opgeheven. In deze periode wordt het tijdelijke populierenbos van het oostelijke perceel aangeplant als snelgroeiend bos op landbouwgrond. Het westelijke perceel is verruigd, braakliggend terrein. Dit perceel maakt momenteel onderdeel uit van de zandwinning.

2.2.2 Omgeving

Het oostelijke deel van het plangebied bevindt zich op enkele van deze planmatige, rationele kavels in het landschap van de Oude Veenkoloniën. Hoewel dit landschap kenmerkend is om zijn open landschap is het plangebied met haar ligging tegen Alteveer en beboste perceeloppervlak kleinschalig en gesloten. Het bosgebied geeft Alteveer in zekere zin een 'aangename rugdekking'. Tegen de westzijde wordt het plangebied besloten door de autosloperij. Naar het noorden en oosten is het landschap open. Direct tegen de noordkant aan is een zandweg beplant met laanbeplanting waardoor ook zonder populierenbos de ruimtelijke omgeving hier wordt besloten. Het oostelijke plangebied omsluit enkele woonerven die verder van het Alteveerse woonlint zijn gelegen. De achtertuinen van het woonlint lopen tegen het plangebied aan en zijn veelal rijkelijk met erfbeplanting begroeid of bebouwd met bijgebouwen. Het westelijke deel van het plangebied, gelegen aan de Barkelazwet, is momenteel een bult zand. Deze wordt vlak geschoven, zodat hier bovenop ruimte ontstaat voor het zonneveld, inclusief landschappelijke inpassing. Op dit deel van het plangebied ligt vanuit het verleden een verplichting hier een park aan te leggen. Met het

voorzittende plan wordt dit park niet op dit deel van het plangebied aangelegd, maar aan de zittkant van het oostelijke deel van het plangebied. Dit was een wens van omwonenden, zodat er op deze wijze een groene buffer wordt gerealiseerd tussen het zonnepark en de woningen aan de Beumesweg.

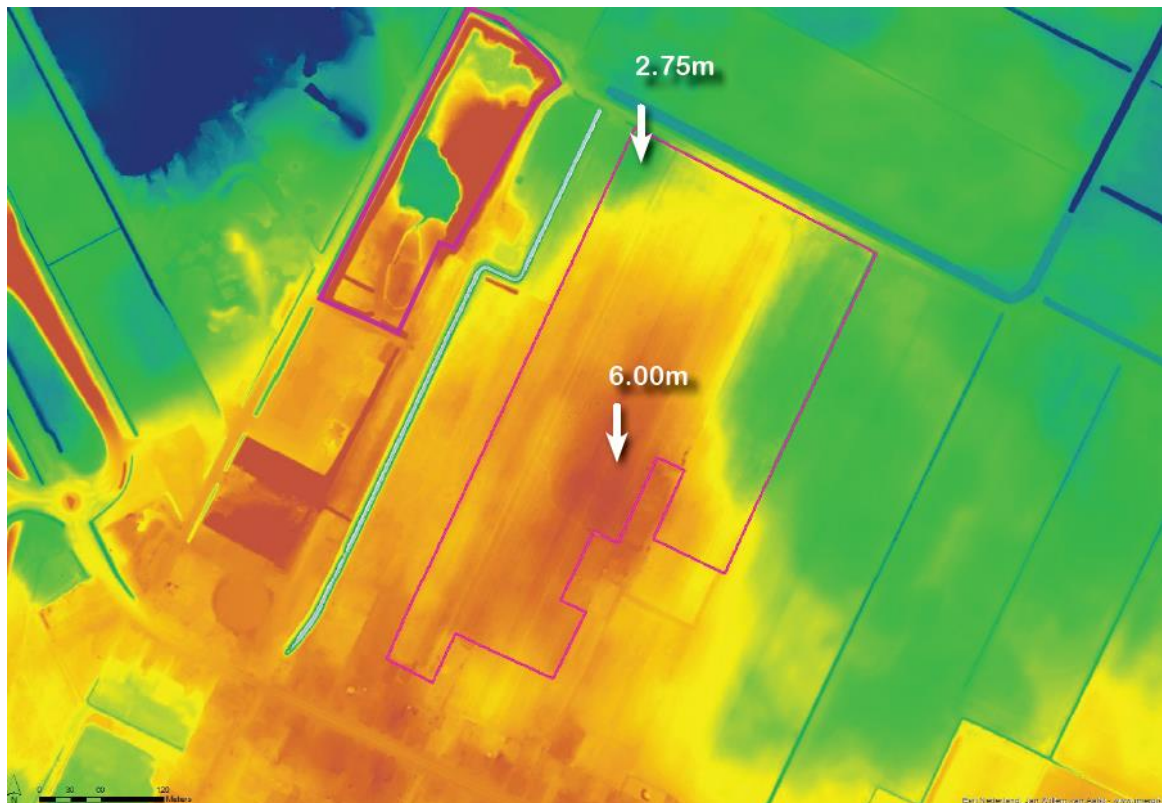
Figuur 3: Contrast tussen open landschap en de grens van het plangebied (oostelijke deel)

2.2.3 Ontsluiting

Het met laanbeplanting omzoomde zandpad aan de noordkant van het oostelijke deel van het plangebied wordt gebruikt als ontsluitingsweg en is bereikbaar via de westelijk gelegen Barkelazwet. Het westelijke perceel is bereikbaar via bestaande interne wegen aan de zittkant.

2.2.4 Hoogtekaart

De hoogtekaart (zie figuur 4) geeft een nauwkeurig beeld van het reliëf van de omgeving; het hoogteverschil in het landschap. Het oostelijke projectgebied kent een lichte glooiing in het reliëf. Het hoogste deel van het perceel ligt op een hoogte van 6 meter boven NAP. Het zuidelijke deel ligt ruim drie meter lager, op 2.75 meter boven NAP. De hoge zandrug op het projectgebied is voedselarm en daardoor minder geschikt voor de landbouw. Het westelijke projectgebied ligt enkele meters boven het maaiveld.

Figuur 4: Hoogtekaart plangebied en directe omgeving (oranjerood is hoger gelegen dan blauw en groen)

2.2.5 Groenstructuur

Opgaande structuren in en rond het plangebied worden zichtbaar in de hoogtekaart massa-ruimte. Hierop is het populierenbos binnen het oostelijke deelgebied goed zichtbaar. Langs de randen van dit deelgebied zijn meer houtopstanden aanwezig. Aan de noordkant bevindt zich een bomenlaan en aan de zuidkant nog enkele bospercelen en erfgroenstructuren. Naar het noorden en oosten is de afwezigheid van opgaande structuur opvallend. Het westelijke perceel bestaat uit verruigd terrein dat enkele meters boven maaiveld ligt. Ook hier loopt langs de noordgrens de lindelaan.

2.3 Het zonnepark

In deze paragraaf wordt het plan voor het zonnepark uiteengezet. Ten behoeve van het plan is ook een inrichtingsplan opgesteld. Deze is separaat bijgevoegd.

2.3.1 Initiatief voor een zonnepark

Het realiseren van zonneparken is noodzakelijk om de overheidsdoelstellingen te behalen. Dit is ook de reden dat de gemeente Stadskanaal beleidsmatig ruimte biedt aan de realisatie van zonneparken. Het alleen toestaan van zonnepanelen op daken is niet voldoende. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn. Ook zijn er nog vele ogenschijnlijk geschikte daken die uiteindelijk toch niet geschikt blijken te zijn. Dit komt bijvoorbeeld door esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructie technische bezwaren, te klein dakoppervlak en hinderlijke schaduw.

Mede door de bovenstaande redenen heeft LC Energy, in samenwerking met de grondeigenaar, het initiatief genomen om in de gemeente Stadskanaal een zonnepark te realiseren. In dit zonnepark wordt duurzame elektriciteit opgewekt, waarmee wordt bijgedragen aan het behalen van de overheidsdoelstellingen op het gebied van klimaat. De intentie is dat LC Energy het zonnepark geheel overdraagt aan de Energie coöperatie Gronings groen (in oprichting). De intentieverklaring zal naar verwachting word getekend in de eerste week van april 2019.

2.3.2 De locatiekeuze

De beoogde locatie is zorgvuldig geselecteerd. Een zonnepark met een dergelijke omvang is niet te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Stadskanaal, die volledig worden omsloten door stedelijk gebied. Over het algemeen is er reeds bebouwing (of zijn andere functies) aanwezig, of is de betreffende grond bestemd voor andere functies. Dit is ook de reden dat de gemeente Stadskanaal beleidsmatig ruimte biedt aan zonneparken buiten stedelijk gebied. Anders kan niet aan de ambities worden voldaan. Ook wordt in de gemeentelijke beleidsnotitie 'Stadskanaal op zon' aangegeven dat uit workshops met inwoners van de gemeente is gebleken dat het de voorkeur heeft om zonneparken op gepaste afstand van bebouwing te realiseren.

De locatiekeuze is gestoeld op onder andere de landschappelijke context en is het essentieel dat aangesloten kan worden op het elektriciteitsnet binnen een acceptabele afstand, wat hier het geval is.

Landschappelijke context

De locatie van het zonnepark ligt direct aan de rand van de kern Alteveer. Het betreft enerzijds braakliggende gronden en anderzijds tijdelijk bos wat gekapt dient te worden. Door deze kap wordt de relatief grootschalige naastgelegen autosloperij weer zichtbaar. Door de realisatie van een zonnepark, welke zorgvuldig landschappelijk wordt ingepast (met inheemse beplanting), wordt dit voorkomen. Omwonenden zijn nu gewend aan uitzicht op groen, wat met de realisatie van een zonnepark blijft gehandhaafd.

2.3.3 Technische gegevens zonnepark

Het plangebied voor de ontwikkeling van het zonnepark is bruto circa 7,5 hectare groot. Daarnaast wordt aan de zuidzijde van het oostelijke deel van het plangebied, een dorpspark gerealiseerd. Ondanks dat het zonnepark zo efficiënt mogelijk wordt ingericht, wordt niet het gehele oppervlak benut. Zo wordt er ruimte gereserveerd voor landschappelijke inpassing en natuurlijke inrichting en komen er onderhoudspaden. Daarnaast wordt er ruimte gereserveerd voor het onderstation, inverter-/transformatorstations en containers voor de opslag van reserve-onderdelen. De ruimte tussen de rijen panelen wordt gereserveerd voor de optimalisatie van de biodiversiteit.

Het zonnepark zal per jaar 7,500 MWh/annum duurzame energie opwekken. Dit is voldoende voor ongeveer 2300 Nederlandse huishoudens. De panelen (inclusief constructie) worden parallel aan de kavelstructuur georiënteerd. De stellages worden 2,00 meter hoog en de ruimte tussen de stellages bedraagt minimaal 2,5 meter.

2.3.4 Het inrichtingsplan

In deze paragraaf wordt het inrichtingsplan beknopt weergegeven. Het volledige inrichtingsplan van het zonnepark is opgenomen in de separate bijlagen van deze ruimtelijke onderbouwing. Hierin zijn ook dwarsdoorsnedes opgenomen.

Figuur 5: Weergave inrichtingsplan van het zonnepark

Invulling van het zonnepanelenveld

In de zonnepanelenvelden worden de zonnepanelen en toebehoren geplaatst. Deze velden zijn bruto circa 7,5 hectare. Netto blijft er circa 6,5 ha over. Daar omheen wordt nog circa 6 hectare vrijgehouden voor ontwikkeling van natuurwaarden, landschappelijke inpassing en beheerpaden.

De stellages met zonnepanelen staan in rijen en worden in lijn met de kavelstructuur georiënteerd. Door de planmatige verkaveling die karakteristiek is voor het landschapstype te volgen wordt dit landschapskenmerk van de veenkoloniën versterkt. De hoogte van de zonnepanelen is vanwege de stevige en hoge landschappelijke inpassing, landschappelijk gezien minder relevant. De panelen komen wel op gelijke hoogte, dan wel in één vlak te staan, zodat een rustig beeld ontstaat. De ruimte tussen de stellages bedraagt minimaal 2.5 meter. Dankzij deze tussenruimte wordt zonlichtinval tot de bodem toegelaten waardoor bodemleven en vegetatie zich optimaal kan ontwikkelen, hetgeen ten goede komt aan de biodiversiteit. Er wordt gebruik gemaakt van hoogwaardige panelen die voorzien zijn van anti-reflectieglas. Dit heeft als voordeel dat de opgevangen energie zoveel mogelijk geabsorbeerd wordt en zodoende een hoog rendement oplevert, daarnaast wordt eventuele reflectie van licht richting de omgeving verminderd.

Het grondvlak tussen de panelen en aan de rand van de houtsingel wordt ingezaaid met een bloemenmengsel. Voor inrichting dienen stobben te worden gefreesd met een bosfrees, en wordt het terrein ingezaaid met kruiden/bloemenmengsel (bijv. Cruydhoeck G1) geschikt voor vogels, kleine zoogdieren, dagvlinders, bijen en insecten. Een bloemrijk resultaat kan vanaf het tweede of derde jaar verwacht worden.

Inpassing van de randen

Rond het oostelijke en westelijke zonneveld komt een besloten randbeplanting. Deze houtsingels verhogen de natuurwaarden in het gebied en ontnemen het zicht op de zonnepanelen en de autosloperij vanaf de oostzijde. Dit gebeurt met autochtoon heestermateriaal. Plantmaat, plantverband en plantafstand worden zo gekozen dat de singel kort na aanplant al mooi dicht is. Rondom de woningen komt 35% wintergroen sortiment in tegenstelling tot de gebruikelijke 20% in de rest van de singels. Bij het westelijke perceel worden geen boomvormers gebruikt omdat het maaiveld hier al enige hoogte heeft. Ten zuiden van het oostelijke perceel is een groot oppervlak van het plangebied waar geen zonneveld komt. Hier is ruimte voor ontwikkeling van een dorpspark. Er wordt minimaal 35 meter afstand gehouden van de woningen tot de wandelpaden om eventuele overlast voor te zijn.

Ten noorden van het zonneveld blijft de bestaande bomenlaan behouden. Deze krijgt meer licht en groeiruimte door de kap van het populierenproductiebos. Hier komt een smalle houtsingel (vijf meter breed) voor terug, zonder boomvormers. De hoogte zal zo'n zes meter zijn. De oost- en westgrens worden ingepast met een groenstrook van minimaal 10 meter breed (bij het oostelijk veld is de breedte 15 meter). In de houtsingel is ook plek voor laagblijvende bomen zoals appels en ander fruit (tot circa acht meter), grauwe wilg (zes meter) en elzenhakhout (af te zetten tot op kniehoogte naar behoefte). Deze bomen verminderen het zicht vanuit het dorp op de zandhopen ten noordwesten van het plangebied richting de snelweg. In de rand blijven enkele populieren staan als dood hout. Deze worden onderaan geringd en/of afgezaagd tot een hoogte van circa 4 a 5 en maximaal 8 meter. In de strook aan de oostzijde van het oostelijke perceel blijven in eerste instantie

redelijk wat bestaande populieren gehandhaafd ten behoeve van een vliegroute van vleermuizen. De populieren worden gesnoeid tot een hoogte van circa 4 meter. Dit om te voorkomen dat de populieren te groot worden en al te veel schaduw werpen op het zonneveld. Mogelijk worden de populieren over enkele jaren gekapt, zodra de nieuwe beplanting voldoende hoogte heeft om de functie van de populieren over te nemen. De populieren ten zuiden van het zonneveld wordt grotendeels gekapt en waar nodig opnieuw ingeplant met een diverser mengsel om een zo hoog mogelijke biodiversiteit te verkrijgen. Verder worden er enkele fruit- en notenbomen geplant op verzoek van de omgeving. Door enkele bestaande bomen te behouden ontstaat niet alleen variatie in soorten maar ook in leeftijd. Langs de zuidgrens van het oostelijke perceel en de noordgrens van het westelijke perceel worden klimplanten aangeplant om sneller een dicht resultaat te behalen. Het westelijke plangebied krijgt eenzelfde inpassing, echter zonder boomvormers, omdat het perceel zelf al enige hoogte kent. Hoge bomen zijn hier onwenselijk vanwege schaduw op het zonneveld en ze zijn onnodig omdat het plangebied van onder wordt beleefd waardoor struiken voldoende hoogte kennen om het zonneveld aan het oog te onttrekken.

Figuur 6: Referentiebeeld houtsingel zonder boomvormers

Hekwerk

Rondom het panelenveld komt een hekwerk om ongewenste bezoekers te weren en eventuele beherende schapen binnen te houden. Onder het hek wordt (op enkele plekken) een ruimte van 15 cm vrijgelaten zodat kleine zoogdieren en vogels het gebied kunnen gebruiken en doorkruisen. De hekken staan aan de binnenkant van de houtsingels en zijn daardoor minder goed zichtbaar van buiten het plangebied. Ook zijn ze van niet-glimmend materiaal gemaakt zijn om schittering te voorkomen. Langs de zuidkant van het plangebied worden klimplanten tegen het hekwerk geplant om sneller een dichte beplanting te creëren.

Beheer

Het gras onder de panelen wordt beheerd met schapen. Hier wordt gekozen voor drukkbegrazing, wat inhoudt dat ze er een paar keer per jaar, voor slechts een paar dagen achtereen grazen. Dit zorgt dat bloemen en kruiden ook kans krijgen te groeien, maar er geen echte ruigte zoals bramen en bomen ontwikkelt. Een ander begrazingsbeleid is standbegrazing, waarbij de schapen er vrijwel

jaarrond staan en het gras kort blijft. Dit heeft hier niet de voorkeur. De rijen panelen staan minimaal 2,5 meter uit elkaar, waardoor hiertussen (kruidenrijk) gras kan groeien. Door de panelen op het laagste punt op 50-60 cm boven de grond te plaatsen, kunnen de schapen hieronder ook grazen, en schuilen voor regen en zon. De voorkeur gaat uit naar een lokale schaapskudde, met als neven doel een bijdrage te leveren aan de instandhouding van een zeldzaam huisdierras.

Omdat de singel ten doel heeft het zonneveld zoveel mogelijk aan het zicht te onttrekken is deze zo breed ontworpen dat het in twee delen te onderhouden is, in de lengterichting doorsneden. Beide helften worden wisselend om de vier tot vijf jaar onderhouden zodat altijd een dichte vegetatie behouden blijft.

Ecologie

De nieuwe robuuste houtsingels vormen een habitat voor diverse soorten insecten, vogels en zoogdieren waardoor de biodiversiteit in het gebied sterk zal toenemen. Hieronder volgen de genomen maatregelen die bij kunnen dragen aan deze meerwaarde.

Door realisatie van robuuste houtsingels en een groot kruidenrijk grasland onder de panelen, en behoud / herplant van een aantal hectaren van het huidige monotone populierenbos, ontstaat meer ruimte voor zowel insecten en amfibieën als vogels en zoogdieren. Ze kunnen hier foerageren, schuilen en migreren. Sommigen zullen hier een broedplaats vinden. In een bos zijn niet alleen de levende bomen van belang. Ook dood hout is nodig voor talrijke planten, dieren, paddenstoelen en bacteriën die het als woonplaats of voedselbron gebruiken. Dood hout bestaat uit afgestorven, beschadigde en afstervende bomen en struiken, of delen ervan. Men onderscheidt staand en liggend dood hout. Beiden zijn ecologisch zeer waardevol. (bron: <https://www.ecopedia.be/encyclopedie/dood-hout>).

Door de zonnepanelen te plaatsen in een overwegend noord-zuid opstelling die de kavelrichting volgt, met een tussenruimte van minimaal 2.5 meter wordt de toelaat van zonlicht vergroot op het bodemoppervlak waardoor er meer planten kunnen groeien dan als de panelen dichter op elkaar staan.

Het toepassen van structureel maai-beheer en extensieve begrazing levert een bijdrage aan verschromelende omstandigheden voor flora. Door niet alle vegetatie in één keer te maaien / beweiden worden niet alle voedingstoffen afgevoerd en ontstaat een afwisselend landschap met bloemrijke vegetatie.

2.3.5 Ontsluiting & parkeren

De realisatie van een zonnepark heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonnepark wordt niet openbaar toegankelijk.

Het zonnepark kan op een veilige manier (zonder overlast voor omwonenden) worden ontsloten. Het oostelijke zonnepanelenveld is voor beheerders toegankelijk via de noordzijde, het westelijke veld via de zuidzijde van het perceel. Hier is voldoende parkeergelegenheid.

Met de direct aanwonenden is afgesproken dat er langs het zonneveld een route komt zodat zij de septic tank kunnen legen. Hiertoe wordt extra versteviging aangebracht zodat de route goed begaanbaar is.

2.3.6 Compensatie kap populieren

Voor de aanleg van het zonnepark, zal 5,3 hectare (tijdelijk) populierenbos op het oostelijke deel van het plangebied worden gekapt. De kap van de populieren wordt gecompenseerd op een locatie aan de westzijde van Ter Apel. Hier ligt een terrein van ca. 35 hectare dat begrensd is binnen Natuurnetwerk Nederland, maar nog niet is ingericht. Zie hiertoe de volgende gegevens in figuur 7. De onderste drie percelen (vlak K en L op kaart onder) worden ingericht buiten de compensatie invulling, maar via een SKNL inrichting. Volledigheidshalve zijn deze toch meegenomen in het overzicht. De oppervlakte van perceel U 1234 wordt aangewend als boscompensatie-oppervlakte. Daar gaan nog de oppervlakte van bestaand bos en water van af.

Het overzicht links geeft de invulling van de resterende 33,3595 weer. Vlak 'A' betreft een oppervlakte van zo'n 4,3 hectare en is voornamelijk water. Dit wordt buiten de compensatieoppervlakte gehouden. Dit maakt dat er een 28,82 hectare overblijft voor boscompensatie. De te compenseren oppervlakte voor Alteveer betreft 5.3 hectare. Ook elders liggen te compenseren plangebieden, die hier worden gecompenseerd.

Vloevelden		Pakket	Oppervlakte			Inrichting
Bassin	Type		m2	are	ha	
A	water	N04.02 – 7332	43472,0	434,7	4,3	Nee
	droog bos	N15.02 – 7452	2220,0	22,2	0,22	Nee
B	nat bos	N14.02 – 7442	28335,0	283,4	2,8	Nee
	droog bos	N15.02 – 7452	9542,0	95,4	1,0	Nee
C	droog bos	N15.02 – 7452	11034,0	110,3	1,1	Nee
D	nat bos	N14.02 – 7442	23573,0	235,7	2,4	Nee
E	droog bos	N15.02 – 7452	11505,0	115,1	1,2	Nee
F	nat bos	N14.02 – 7442	24692,0	246,9	2,5	Nee
G	droog bos	N15.02 – 7452	48810,0	488,1	4,9	Nee
H	nat bos	N14.02 – 7442	6926,0	69,3	0,7	Nee
	droog bos	N15.02 – 7452	59506,0	595,1	6,0	Nee
J	dijken	L01.02.01	63980,0	639,8	6,4	Nee
M	Droog bos	N15.02 – 7452	257,0	2,6	0,03	Ja
K	Landbouw 1232	N15.02 – 7452	17590,0	175,9	1,8	SKNL
L	Landbouw 8900	N15.02 – 7452	6315,0	63,2	0,63	SKNL

Er wordt uitgegaan van een plantverband van 2x2 meter

Vochtig bos	Latijnse naam	Plantmaat	Stuks
Schietwilg	<i>Salix alba</i>	60-100	5.000
Populier	<i>Populus tremula</i>	60-100	5.000
Els	<i>Alnus glutinosa</i>	60-100	5.000
Totaal			15.000
Droog bos	Latijnse naam	Plantmaat	Stuks
Zomereik	<i>Quercus robur</i>	60-100	7.500
Berk	<i>Betula pendula</i>	60-100	7.000
Haagbeuk	<i>Carpinus betulus</i>	60-100	7.000
Linde	<i>Tilia Cordata</i>	60-100	7.000
Totaal			28.500
Struweel	Latijnse naam	Plantmaat	Stuks
Hondsroos	<i>Rosa canina</i>	60-100	2.500
Meidoorn	<i>Crataegus monogyna</i>	60-100	2.500
Krent	<i>Amelanchier lamarckii</i>	60-100	1.500
Vuilboom	<i>Fragula alnus</i>	60-100	2.500
Hazelaar	<i>Corylus avellana</i>	60-100	1.000
Totaal			10.000

Figuur 7: Gegevens compensatielocatie voor de kap van het populierenbos

Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen heeft bij besluit van 6 februari 2019 ingestemd met het plan voor boscompensatie en ontheffing verleend voor herbepplanting op andere grond dan waar de velling plaatsvindt. De ontheffing is separaat bijgevoegd. In de overwegingen is opgenomen dat de voorgestelde compensatie ecologische en landschappelijke winst oplevert, alsmede areaalwinst. Het voorliggende plan voor een zonnepark in Alteveer wordt middels een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan, voor een termijn van 30 jaar, mogelijk gemaakt. Het bestemmingsplan wordt niet gewijzigd, zodat de bestemming van dit gedeelte 'Groen' blijft, met de bedoeling dat er weer bos terug komt op deze locatie. Hierdoor ontstaat er per saldo uiteindelijk areaalwinst.

2.3.7 Bouw

De bouw van het project zal waar mogelijk gedaan worden met lokale partijen. De start van de bouw is afhankelijk van de vergunningen. Het leggen van de panelen en plaatsen van de omvormers zal enkele maanden in beslag nemen. Om het park aan te sluiten op het net zullen de nodige aanpassingen moeten worden gedaan, deze werkzaamheden kunnen 0,5 á 1 jaar in beslag nemen.

2.3.8 Operationeel

Zodra het zonnepark gerealiseerd is zal het beheerd gaan worden. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het onderhoud van de systemen, maar ook het monitoren van het zonnepark en diverse administratieve werkzaamheden. Het terrein wordt onderhouden door schapen te laten grazen tussen de panelen.

2.3.9 Looptijd

De looptijd van het zonnepark betreft 30 jaar. Hierna wordt het zonnepark ontmanteld. De kosten die gemaakt worden voor het opleveren van de locatie in originele staat, worden gedekt door de restwaarde van het zonnepark.

2.3.10 Financiering

De ontwikkeling van zonneparken doet LC Energy voor eigen rekening en risico. LC Energy is ontstaan uit een gelijkwaardige samenwerking tussen QING en Low Carbon. QING is één van de top 50 grootste ingenieursbureaus in Nederland, gespecialiseerd in innovatieve en duurzame projecten. Low Carbon is een Britse investeringsmaatschappij die het risicovolle ontwikkelkapitaal inbrengt. De financiering van het project zelf zal worden geleend bij een reguliere bank (bijv. Triodos, ASN, Rabobank, e.d.). Daarnaast wordt SDE+ subsidie aangevraagd.

2.3.11 Participatie en profijt

De intentie is dat LC Energy het zonnepark geheel overdraagt aan de Energie coöperatie Gronings groen (in oprichting). De intentieverklaring zal naar verwachting word getekend in de eerste week van april 2019. Mocht de overname, op wat voor manier dan ook, niet lukken binnen het jaar na het verkrijgen van de omgevingsvergunning van de gemeente Stadskanaal, dan kunnen middels obligaties of certificaten omwonenden en andere inwoners van Alteveer toch mee-investeren in het park (dit zal gebeuren nadat het project is aangesloten aan het net.). Dit kan vanaf een ingelegde som van € 250,-. Een typisch rendement is ongeveer 4-6% (Afhankelijk van inleg termijn en risico profiel). Er wordt onderzocht of via de Energie coöperatie Gronings groen, lokaal energie kan worden geleverd aan particulieren en het bedrijfsleven.

Daarnaast:

- LC Energy levert een eenmalige bijdrage aan een lokaal initiatief, via het gebiedsfonds van de Gemeente Stadskanaal;
- Hiervan wordt o.a. het dorpspark aangelegd van ongeveer 4,5 tot 5 hectare waarbij een diversiteit aan gebiedseigen beplanting wordt aangeplant, en waarbij een rondgaand wandelpad wordt aangelegd waar lokale bewoners gebruik van kunnen maken;
- Er wordt contact gezocht met lokale Imkers, om de mogelijkheden te bekijken voor het houden van bijen op de locatie;
- Er is contact gezocht met de vereniging het Drentsch Heideschaap, om te kijken of zij hun schapen zouden willen inscharen;
- Waar mogelijk werkt LC Energy met lokale onderaannemers voor de aanleg en onderhoud van het park en andere werkzaamheden.

2.3.12 Omgevingsproces

LC Energy heeft omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Ook is, waar mogelijk, rekening gehouden met de wensen van omwonenden en andere belanghebbenden. Een verslag van het omgevingsproces is opgenomen in separaat bijgevoegd document 'Omgevingsproces Zonnepark Alteveer'. Hierin is onder andere opgenomen hoe het omgevingsproces is vormgegeven, welke reacties er zijn gegeven en deze reacties zijn van antwoorden voorzien. Ook is aangegeven waar reacties hebben geleid tot aanpassingen van het voorgenomen plan.

Aanpak en proces

Voor de aanpak bij Zonnepark Alteveer is onderscheid gemaakt in drie ringen. De eerste ring betreft de bewoners die land hebben wat direct grenst aan het park, en ook een direct uitzicht hebben op het park. (het gaat hier om 3 woningen). De tweede ring betreft de bewoners aan de Beumesweg die een tuin hebben die in de onmiddellijke omgeving van het park, en soms direct grenst aan het park. Op deze mensen heeft het park minder impact als op de mensen van ring 1. De derde ring betreft personen die op een iets grotere afstand wonen (rest van het dorp). Met de mensen woonachtig binnen ring 1 en ring 2 is per brief contact gezocht en deze mensen zijn persoonlijk bezocht. Alle mensen woonachtig binnen ring 1, 2 en 3, zijn uitgenodigd voor een inloopbijeenkomst. Met de mensen binnen ring 1 is het meest frequent contact geweest middels meerdere 'huiskamer bijeenkomsten' en ook e-mail.

Naar aanleiding van de bovenstaande sessies en contacten, is een ontwerp ontstaan, welke is voorgelegd aan de direct omwonenden, de gemeente Stadskanaal en de provincie Groningen. Dit ontwerp is gedurende het omgevingsproces enkele keren aangepast, naar aanleiding van wensen van geraadpleegde partijen.

Grootste wijziging n.a.v. omgevingsproces

Het zonnepark zou eerst volledig op het oostelijk deel van het plangebied worden gerealiseerd. Uit de gesprekken met de omwonenden bleek echter dat men gehecht was geraakt aan het groen achter en rondom hun woningen. Ook bleek dat er een stuk braakliggende grond in de buurt is, wat in eigendom is van een bedrijf, en waarop een verplichting rust om op deze grond een park aan te leggen. LC Energy heeft toen een voorstel gedaan om een soort landruil toe te passen, waarbij zij

op die plek zonnepanelen opstelt, en waarbij ze hetzelfde oppervlak aan land beschikbaar stellen en inrichten als parkachtig landschap, binnen het oostelijke deel van het plangebied (aan de zuidkant).

3

BELEIDSKADERS

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relevant voor de ontwikkeling van het zonnepark is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie moet voldoende ruimte gereserveerd worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (waaronder zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze bronnen hebben relatief veel ruimte nodig.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie vergevorderd is. De ontwikkeling van het zonnepark volgt de lijn van de SVIR en doet daarbij geen afbreuk aan de overige nationale belangen.

3.2.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van een zonnepark past binnen de regels van het Barro en het Bro. Wel is de ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe 'Laddersystematiek' wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen.

De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking betekent:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Het aanleggen van een zonnepark op de voorziene percelen is echter geen nieuw stedelijke ontwikkeling. Op basis van eerdere uitspraken van de Raad van State¹ blijkt dat soortgelijke projecten die niet tot leegstand van bestaande bebouwing leiden, niet als een nieuwe stedelijke ontwikkeling in de zin van het Bro kunnen worden aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van een weg, windpark of een hoogspanningsleiding. Ook de Rechtbank Overijssel heeft in april

---

¹ Zie: ABRvS 18 februari 2015, ECLI:NL:RVS:2015:448, ABRvS 24 februari 2016, ECLI:NL:RVS:2016: 465. ABRvS 16 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:708.

2018 geoordeeld dat een zonnepark geen nieuwe stedelijke ontwikkeling betreft (zaaknummer ak_zwo_17_2460 en ak_zwo_17_2461). Een toets aan de Ladder is daarom niet van toepassing. Vanuit een goede ruimtelijke ordening is wel ingegaan op de onderbouwing van de behoefte en de argumentatie achter de omvang en de locatie.

1. Er bestaat een behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Zo is in het Energieakkoord voor duurzame groei afgesproken dat het aandeel hernieuwbare energieopwekking in 2020 14% moet zijn, en in 2023 16%. De provincie Groningen geeft ruimte aan initiatieven om zonneparken aan te leggen. Deze zonneparken worden ontwikkeld met aandacht voor het landschap en maatschappelijke betrokkenheid. Hiermee wil de provincie de overgang naar het gebruik van duurzame energiebronnen versnellen. In het koersdocument 'Stadskanaal Koersvast' spreekt de gemeente de ambitie uit om in 2050 energieneutraal te zijn. Ook de gemeente Stadskanaal wil daarbij grondgebonden zonneparken op een aantal locaties in het buitengebied gaan toestaan, omdat anders niet aan de ambitie kan worden voldaan. Hiertoe is de beleidsnotitie 'Stadskanaal op zon' opgesteld en vastgesteld door de gemeenteraad.
2. Binnen bestaand bebouwd gebied, locaties die aan alle zijden zijn omsloten door bebouwd gebied, zijn geen geschikte locaties beschikbaar met een dergelijke omvang. Binnen de bebouwde kom is wellicht wel beperkt ruimte voor enkele relatief heel kleinschalige zonneparken en er is ruimte voor zonnepanelen op daken. Echter zijn de daken veelal in particulier eigendom waardoor de eventuele realisatie van zonnepanelen afhankelijk is van particulier initiatief. De realisatie van zonnepanelen op daken is sterk afhankelijk van de wil van de particulier en draagt in beperkte mate bij aan de ambitieuze duurzaamheidsambitie. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om op het eigen dak zelf in eigen duurzame elektriciteitsopwekking te voorzien. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn en ook nog vele ogenschijnlijk geschikte daken toch niet geschikt blijken te zijn. Dit zijn bijvoorbeeld esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructietechnisch bezwaren, te klein dakoppervlak, hinderlijke schaduw, en netwerkaansluiting-beperkingen.

Om voldoende zonne-energie op te kunnen wekken om te kunnen voldoen aan de ambities die zijn verwoord in overheidsbeleid, zijn daartoe ook zonneparken noodzakelijk. Voor een economisch rendabel zonnepark dat substantieel bijdraagt aan de duurzaamheidsopgave is een grote oppervlakte nodig die effectief gebruikt kan worden. Een zonnepark met een dergelijke omvang is niet te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Stadskanaal, die volledig zijn omsloten met bebouwing. Er zijn geen gronden met een dergelijke omvang binnen de kernen beschikbaar, waarbij de realisatie ook financieel uitvoerbaar is. Over het algemeen is er reeds bebouwing aanwezig of is de betreffende grond voorzien voor andere functies die niet zijn te combineren met een zonnepark. Ook wordt in de gemeentelijke beleidsnotitie 'Stadskanaal op zon' aangegeven dat uit workshops met inwoners van de gemeente is gebleken dat het de voorkeur heeft om zonneparken op gepaste afstand van bebouwing te realiseren.

Het plangebied van deze ontwikkeling ligt direct aansluitend aan stedelijk gebied, waarbij de realisatie financieel uitvoerbaar is en een zonnepark goed inpasbaar is (ruimtelijk en landschappelijk). Het is financieel essentieel dat het zonnepark binnen een relatief korte

afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet, wat hier het geval is. Ook is het bijvoorbeeld van belang dat er weinig tot geen schaduw is, zoals in het voorliggende plangebied kan worden bereikt.

Het zonnepark wordt aangelegd voor de duur van 30 jaar, en wordt planologisch mogelijk gemaakt middels een omgevingsvergunning. Aan het einde van de looptijd wordt het zonnepark weer ontmanteld.

3. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonnepark is niet openbaar toegankelijk. Het zonnepark kan op een veilige manier worden ontsloten via de toegang aan de noordkant van het plangebied.

3.2.3 Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt naar verwachting 7,500 MWh/annum duurzame energie per jaar opgewekt. Dit staat gelijk aan het verbruik van circa 2300 gemiddelde huishoudens. Hiermee levert de voorgenomen ontwikkeling een bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 14% duurzaam opgewekte energie in 2020.

3.2.4 Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonneparken kan SDE+ subsidie worden aangevraagd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De subsidie-regeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk dergelijke initiatieven voor het opwekken van duurzame energie stimuleert.

3.2.5 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de SVIR, Barro, de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt de ontwikkeling bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in het Energieakkoord voor duurzame groei.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie 2016-2020

De Omgevingsvisie provincie Groningen 2016-2020, en geactualiseerd in 2018 (Actualisatie Omgevingsvisie provincie Groningen (2018)), vormt een basis voor de ruimtelijke plannen die in de provincie Groningen worden gemaakt. In de Omgevingsvisie staat het provinciale omgevingsbeleid

weergegeven rondom milieu, verkeer en vervoer, water en ruimtelijke ordening. Er zijn zes grote opgaven waar de provincie de komende jaren in het bijzonder aan werkt: Leefbaarheid, Circulaire Economie, Gaswinning, Waddengebied, Energietransitie en Erfgoed, ruimtelijke kwaliteit en landschap).

Zonneparken

De provincie stimuleert de opwek en het gebruik van zonne-energie. Dit doet de provincie door ruimte te bieden aan zonneparken in het buitengebied. De provincie vindt ruimtelijke inpassing en lokale participatie van belang. Met goede ruimtelijke inpassing wil de provincie samen met gemeenten het draagvlak voor duurzame energie vergroten.

De provincie verzoekt gemeenten de ruimtelijke kwaliteit te borgen en zorgvuldig ruimtegebruik te garanderen. Hiervoor wordt een ruimtelijk afwegingskader gehanteerd met daarin een maatwerkbenadering en afwegingscriteria. In beginsel verdient het de voorkeur dat het park aansluit bij het bestaand stedelijk gebied en het zonnepark hieraan ruimtelijk ondergeschikt is. Van belang is voorts dat het park aansluit bij de landschappelijke structuur en bebouwingskenmerken. Zonneparken in natuurgebieden (Natuurnetwerk Nederland, overige bos- en natuurgebieden buiten NNN en zoekgebieden robuuste verbindingzones) worden niet toegestaan.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het voorliggende zonnepark wordt aansluitend aan de kern Alteveer gerealiseerd. Het zonnepark wordt deels gerealiseerd op braakliggend terrein en deels op een plek waar tijdelijk bos wordt gekapt, direct in het verlengde van een grootschalige autosloperij. Het zonnepark wordt zorgvuldig ingepast en aan het oog onttrokken, doordat de randen van het zonnepark wordt ingericht met inheems groen. Het zonnepark past bij de landschappelijke structuur en schaal van het landschap. Het zonnepark ligt daarnaast niet in een beschermd natuur- en/of (permanent) bosgebied.

Bevoegdheid gemeenten en provincie

De afweging van de locatiekeuze en de eventuele inpassing wordt door de provincie begeleid in de volgende situaties:

- aansluitend aan het stedelijk gebied vanaf 1 ha en;
- aangrenzend aan een bouwblok in het buitengebied en los in het buitengebied.

Voor zonneparken los in het buitengebied dient de gemeente, op basis van een gemeentelijke gebiedsvisie zonne-energie, Gedeputeerde Staten te verzoeken om een locatie aan te wijzen. De gemeentelijke gebiedsvisie heeft de status van gemeentelijke structuurvisie en dient aldus te worden vastgesteld door de gemeenteraad. Uitzondering hierop vormen zonneparken die gesitueerd worden op een gesloten stortplaats, een voormalig slibdepot, of een bedrijfsterrein ten behoeve van gaswinning en gastransport. Voor laatstbedoelde categorieën is een vastgestelde gebiedsvisie geen vereiste.

Bij het aanwijzen van een locatie hanteren Gedeputeerde Staten de volgende randvoorwaarden:

- lokale participatie;
- omgevingskwaliteit.

Zonneparken zijn alleen tijdelijk toegestaan, waarbij de periode in elk geval niet langer mag zijn dan 30 jaar. De technische-economische levensduur zal naar verwachting korter zijn. Met deze tijdelijkheid bewerkstelligen we dat de gebruikte locaties hun oorspronkelijke functie terug kunnen krijgen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De gemeenteraad van Stadskanaal heeft de beleidsvisie 'Stadskanaal op zon' vastgesteld. Het voorliggende plan past binnen deze beleidsvisie (zie hiertoe paragraaf 3.4.2 van de voorliggende ruimtelijke onderbouwing). Dit specifieke plan is daarnaast ook diverse malen afgestemd met de provincie, waaronder het opgestelde inrichtingsplan. Zoals onderbouwd in hoofdstuk 2, is een inrichtingsplan opgesteld waarbij is aangesloten op de omgevingskwaliteiten. Het zonnepark wordt gerealiseerd voor een termijn van maximaal 30 jaar.

De provincie vindt lokale initiatieven en betrokkenheid van omwonenden bij de ontwikkeling en de exploitatie van zonneparken, in financiële en organisatorische zin, belangrijk.

In paragraaf 2.3.11, paragraaf 2.3.12 en in het separaat bijgevoegde document 'Omgevingsproces Zonnepark Alteveer' is weergegeven dat er een zorgvuldig omgevingsproces is doorlopen met omwonenden en andere belanghebbenden. Ook is er aangegeven hoe financiële en organisatorische betrokkenheid is vormgegeven en dat het de intentie is dat LC Energy het zonnepark geheel overdraagt aan de Energie coöperatie Gronings groen (in oprichting). De intentieverklaring zal naar verwachting word getekend in de eerste week van april 2019.

Landschap

Het plangebied voor het zonnepark in Alteveer is gelegen in deelgebied Westerwolde. Dit deelgebied wordt gekenmerkt door een esdorpenlandschap dat in een langgerekte zone langs de Westerwoldse Aa en de Ruiten Aa ligt en daaromheen een gebied met een jonger landschap van heideontginningen. Belangrijke opgaven zijn natuurontwikkeling en herstel van het cultuurlandschap langs de Westerwoldse Aa en de Ruiten Aa en daarmee samenhangend de 'vernatuurlijking' van het watersysteem en de verdere ontwikkeling van toeristische en recreatieve mogelijkheden in het gebied. Recreatie, toerisme zijn samen met leefbaarheid als gevolg van krimp hier belangrijke opgaven. Ook de watervoorziening ten behoeve van de landbouw is een belangrijke opgave in dit gebied. Voor verbetering van de bereikbaarheid is het van belang dat het ongelijkvloers maken en (gedeeltelijk) verdubbelen van de N366 wordt voltooid.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met het voorgenomen plan wordt tijdelijk bos wat gekapt dient te worden, daadwerkelijk ook gekapt. Tevens wordt een braakliggend terrein weer gebruikt voor een nieuwe functie, en wordt het dorpspark daadwerkelijk gerealiseerd. Gezien de ligging van het plangebied direct aan een woonkern, en met name ook direct langs een grootschalige autosloperij, is de vervolgfunctie van een zonnepark hier passend. Het zonnepark wordt ingepast met inheems groen (de randen) en op het park zelf gaan, door een extensief beheer, bloemen en kruiden de kans krijgen te groeien. Met de realisatie van het zonnepark wordt ook een recreatief pad aangelegd, zodat bewoners van Alteveer hier een 'ommetje' kunnen maken. De ontwikkeling van voorliggend zonnepark past dan ook binnen de landschappelijke kenmerken van deelgebied Westerwolde.

Leefgebied voor akkervogels

Het gebied rond Alteveer is aangewezen als leefgebied voor akkervogels. De provincie beschermt akkervogels in gebieden waar nog levenskrachtige populaties akkervogels voorkomen.

De huidige bosrand met struweel aan de oostzijde heeft een functie als schuilplaats en groenstrook waar gefoerageerd wordt. Door het verwijderen van de bosschage, gelegen tussen de akkers die aangewezen zijn als leefgebied voor akkervogels, is daarom een tijdelijk effect te verwachten gedurende de werkzaamheden. In de nieuwe situatie komt beplanting terug met heesters waar de akkervogels van profiteren. Het betreft daarom een tijdelijke verstoring waardoor negatieve significante effecten verwaarloosbaar zijn.

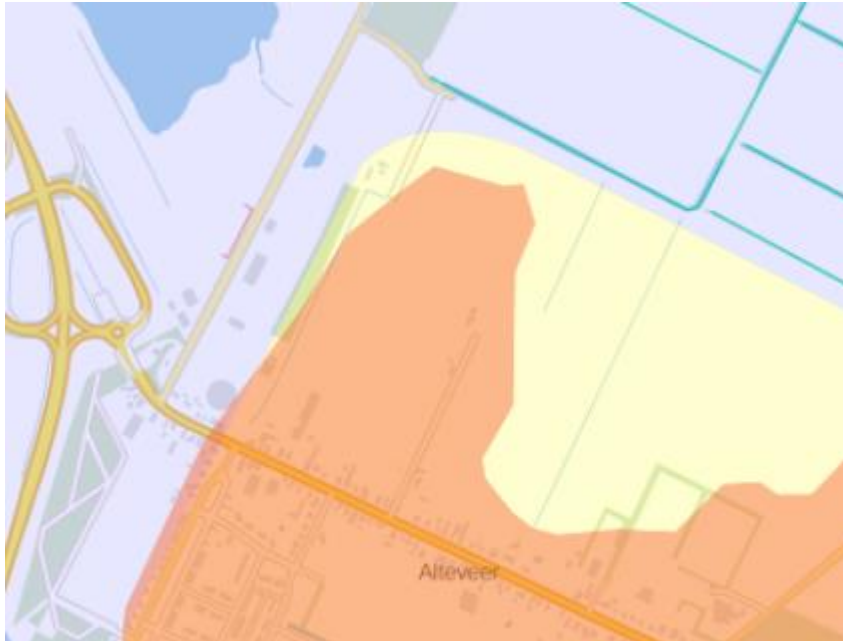
Het plangebied aan de westzijde, met hoogteverschillen in het terrein en de verruigde vegetatiegroei, heeft een functie als migratieroute en schuilplaats voor akkervogels. Door het verwijderen van de (jonge) houtopslag gelegen in de omgeving van de akkers die aangewezen zijn als leefgebied voor akkervogels, is daarom een tijdelijk effect te verwachten gedurende de werkzaamheden. In de nieuwe situatie komt beplanting terug met heesters zoals meidoorn, sleedoorn en hazelaar waar de akkervogels van profiteren. Het plangebied zal na de ontwikkeling verbeteren ten opzichte van de huidige situatie en een groter areaal aan leefgebied bieden voor akkervogels. Er is daarom geen sprake van verstoring waardoor negatieve significante effecten uitgesloten zijn.

Aardkundig reliëf

Op verschillende plaatsen in de provincie zijn duidelijke hoogteverschillen in het landschap aanwezig die te maken hebben met de aardkundige geschiedenis. De provincie beschermt het aardkundig reliëf en het zicht daarop. Het betreft onder andere:

- glaciale ruggen;
- dekzandruggen;
- inversieruggen;
- natuurlijke laagten samenhangend met karakteristieke waterlopen;
- pingoruïnes.

Figuur 8 laat zien dat binnen het oostelijke deel van het plangebied voor het zonnepark een glaciale rug is gesitueerd (de bruine arcering). De provincie vraagt aan gemeenten om in hun ruimtelijke activiteiten en plannen glaciale ruggen met aardkundig reliëf en het zicht daarop te beschermen, evenals overige aardkundige waarden.

Figuur 8: Weergave provinciale kaart waarop de glaciële ruggen zichtbaar zijn (bruine arcering)

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met het voorgenomen plan wordt op dit oostelijke deel van het plangebied tijdelijk bos gekapt, en wordt een zonnepark ingericht (ook een tijdelijke functie). Het aanwezige reliëf blijft hierbij behouden en wordt niet aangetast.

Provinciaal basisnet

De N-wegen bij Alteveer zijn aangewezen als transportroute van gevaarlijke stoffen. Bij een ongeval tijdens het transport kunnen gevaarlijke stoffen vrijkomen met schadelijke of zelfs dodelijke gevolgen voor mens en milieu. Bijvoorbeeld een explosie, een brand of het vrijkomen van een gifwolk. Om gevaarlijke stoffen te vervoeren moeten vervoerders zich houden aan veiligheidseisen, waaronder het zoveel mogelijk vervoeren langs de hiervoor aangewezen transportroutes. Deze transportroutes zijn voor zover het rijksinfrastructuur betreft door het rijk aangewezen. Het is van belang dat deze routes ook geschikt blijven voor het vervoer van gevaarlijke stoffen

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het voorliggende plan heeft geen invloed op de routes van gevaarlijke stoffen. Wel geldt een veiligheidscontour, die ook over het plangebied voor het zonnepark ligt. Hier wordt nader op ingegaan in paragraaf 5.5.

3.3.2 Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016

De Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016 (voor het laatst gewijzigd in 2019) bevat regels voor de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen. Deze regels richten zich op de thema's ruimtelijke ordening, water, infrastructuur, milieu en ontgroningen. De Omgevingsverordening is nauw verbonden met de Omgevingsvisie provincie Groningen 2016 - 2020. Voor het plangebied zijn de volgende onderdelen van de Omgevingsverordening relevant:

Zonneparken (afdeling 2.21)

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in de plaatsing van zonneparken.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen burgemeester en wethouders bij omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3, j°. artikel 2.23, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, afwijken van een bestemmingsplan of beheersverordening voor het plaatsen van zonneparken voor een periode van maximaal 30 jaar:
  - a. binnen het stedelijk gebied;
  - b. aansluitend aan het stedelijk gebied, als de omvang van het zonnepark kleiner is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een onafhankelijke, of een bij de gemeente werkzame deskundige van het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
  - c. aansluitend aan het stedelijk gebied, als de omvang van het zonnepark groter is dan 10.000 m² en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
  - d. aansluitend aan een bouwvlak in het buitengebied, mits ondergeschikt aan de aan het perceel toegekende hoofdfunctie, en de maatwerkmethode is toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur;
  - e. op door Gedeputeerde Staten, op basis van een gemeentelijke, integrale gebiedsvisie aangewezen locaties.
3. Aan de omvang, situering, en inrichting van het zonnepark als bedoeld in het tweede lid, dient een inrichtingsplan ten grondslag te liggen, waarbij in ieder geval rekening is gehouden met achtereenvolgens:
  - a. de historisch gegroeide landschapsstructuur;
  - b. de afstand tot andere ruimtelijke elementen;
  - c. een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie.
4. De ruimtelijke onderbouwing van de omgevingsvergunning als bedoeld in het tweede lid, biedt inzicht in de mogelijkheid voor omwonenden om te participeren in de ontwikkeling en opbrengst van het zonnepark.
5. De in het tweede lid opgenomen afwijkingsmogelijkheid is niet van toepassing voor zover het bestemmingsplan betrekking heeft op het op kaart 6 aangegeven 'NNN-beheergebieden', 'NNN-natuurgebieden', 'NNN-beheer aanpassingsgebied', 'NNN-natuur aanpassingsgebied', het 'Zoekgebied robuuste verbindingszone' of de 'bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland'.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met betrekking tot het voorliggende zonnepark verleend het bevoegd gezag een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3, j°. artikel 2.23, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, afwijken van een bestemmingsplan of beheersverordening voor het plaatsen van een zonnepark voor een periode van maximaal 30 jaar

Aangezien het zonnepark aansluitend aan stedelijk gebied wordt gerealiseerd, met een omvang groter 10.000 m², is de maatwerkmethode toegepast onder begeleiding van een bij de provincie werkzame deskundige op het gebied van stedenbouw en landschapsarchitectuur.

Er is een inrichtingsplan opgesteld (separaat bijgevoegd), waarbij in ieder geval rekening is gehouden met achtereenvolgens:

- a. de historisch gegroeide landschapsstructuur;
- b. de afstand tot andere ruimtelijke elementen;
- c. een evenwichtige ordening en in de omgeving passende maatvoering en vormgeving van de voorzieningen voor de opwekking van zonne-energie.

In paragraaf 2.3.11, paragraaf 2.3.12 en in het separaat bijgevoegde document 'Omgevingsproces Zonnepark Alteveer' is weergegeven dat er een zorgvuldig omgevingsproces is doorlopen met omwonenden en andere belanghebbenden. Ook is er aangegeven hoe financiële en organisatorische betrokkenheid is vormgegeven.

Het plangebied ligt niet (zoals op kaart 6 bij de omgevingsverordening aangegeven) in 'NNN-beheergebieden', 'NNN-natuurgebieden', 'NNN-beheer aanpassingsgebied', 'NNN-natuur aanpassingsgebied', het 'Zoekgebied robuuste verbindingszone' of de 'bos- en natuurgebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland'.

Artikel 2.42.2 Borging uitvoering Inrichtingsplan

1. Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.42. 1, tweede lid, stelt regels die ervoor zorgen dat:

- a. bebouwing en voorzieningen, geen bouwwerken zijnde, slechts overeenkomstig het inrichtingsplan worden gebouwd of aangelegd; en
- b. de aanleg en instandhouding van de in voorkomend geval in het inrichtingsplan opgenomen beplanting wordt geborgd in de vorm van een voorwaardelijke verplichting.

2. Aan burgemeester en wethouders kan de bevoegdheid worden toegekend om het inrichtingsplan op het punt van de erfbeplanting te wijzigen onder dezelfde aanplant- en instandhoudingsverplichtingen, als dat vanwege onvoorziene omstandigheden nodig is.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De uitvoering van het inrichtingsplan wordt geborgd in de te verlenen omgevingsvergunning.

Artikel 2.48.2 Leefgebied akkervogels

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een op kaart 6 aangegeven 'leefgebied akkervogels' en dat voorziet in een nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkeling biedt inzicht in de maatregelen die nodig zijn om de mogelijke schade aan de waarde van het leefgebied voor akkervogels te voorkomen en restschade elders te compenseren als die ontwikkeling in significante mate afbreuk kan doen aan de waarden van het leefgebied voor akkervogels door aantasting van de landschappelijke openheid, of door verstoring van vogels en aantasting van het areaal.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De bosrand met struweel aan de oostzijde heeft een functie als schuilplaats en groenstrook waar gefoerageerd wordt. Door het verwijderen van de bosschage gelegen tussen de akkers die aangewezen zijn als leefgebied voor akkervogels is daarom een tijdelijk effect te verwachten gedurende de werkzaamheden. In de nieuwe situatie komt beplanting terug met heesters waar de akkervogels van profiteren. Het betreft daarom een tijdelijke verstoring waardoor negatieve significante effecten verwaarloosbaar zijn.

Het plangebied aan de westzijde, met hoogteverschillen in het terrein en de verruigde vegetatiegroei, heeft een functie als migratieroute en schuilplaats voor akkervogels. Door het verwijderen van de (jonge) houtopslag gelegen in de omgeving van de akkers die aangewezen zijn als leefgebied voor akkervogels, is daarom een tijdelijk effect te verwachten gedurende de werkzaamheden. In de nieuwe situatie komt beplanting terug met heesters zoals meidoorn, sleedoorn en hazelaar waar de akkervogels van profiteren. Het plangebied zal na de ontwikkeling verbeteren ten opzichte van de huidige situatie en een groter areaal aan leefgebied bieden voor akkervogels. Er is daarom geen sprake van verstoring waardoor negatieve significante effecten uitgesloten zijn.

Artikel 2.57.1 Glaciale ruggen

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op aangegeven glaciale ruggen stelt regels gericht op bescherming van het reliëf en de herkenbaarheid daarvan.
2. De in het eerste lid bedoelde regels bevatten in elk geval:
  - a. een verbod op het afgraven, diepploegen, egaliseren en afschuiven van de glaciale ruggen;
  - b. regels voor houtteelt, aanleg van bos en boomgaarden.
3. In een bestemmingsplan kan aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid worden toegekend om – in afwijking van het tweede lid - een omgevingsvergunning te verlenen voor het afgraven, egaliseren en afschuiven van glaciale ruggen, indien de uitvoering van de werkzaamheden niet leidt tot aantasting van de herkenbaarheid van de glaciale rug.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het oostelijke deel van het plangebied ligt op een glaciale rug. Met het voorgenomen plan wordt hier tijdelijk bos gekapt, en wordt een zonnepark ingericht (ook een tijdelijke functie). Het aanwezige reliëf blijft hierbij behouden en wordt niet aangetast.

Afdeling 2.9 Basisnet Groningen

Het plangebied voor een zonnepark ligt langs een invloedsgebied van provinciale wegen (ivm vervoer van gevaarlijke stoffen), en is aangeduid met 'veiligheidszone 2'. Dit betekent dat het groepsrisico verantwoord dient te worden en dat advies moet worden ingewonnen van de Veiligheidsregio Groningen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Hier wordt nader op ingegaan in paragraaf 5.5.

3.3.3 Conclusie provinciaal beleid

De ontwikkeling van een zonnepark past binnen het beleid van de provincie Groningen en geeft invulling aan de duurzaamheidsambitie.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Stadskanaal Koersvast

De gemeente vindt het belangrijk om de gemeentelijke economie te verstevigen en meer banen te creëren. De gemeente werkt hard aan het leefbaar en vitaal houden van dorpen en kernen. Daarbij gaan we voor kwalitatief goede voorzieningen. Of het nu gaat om scholen, winkels, sport- of

culturele voorzieningen. De gemeente wil ruimte bieden aan het experiment en nieuwe ontwikkelingen en gaat hierbij voor duurzame oplossingen. In het koersdocument laat de gemeente zien dat ze met haar partners de belangrijke opgaven aanpakt. De gemeente maakt dit op een persoonlijke en herkenbare manier zichtbaar onder de noemer “Stadskanaal werkt duurzaam!”, “Stadskanaal leeft!” en “Stadskanaal pakt aan!”.

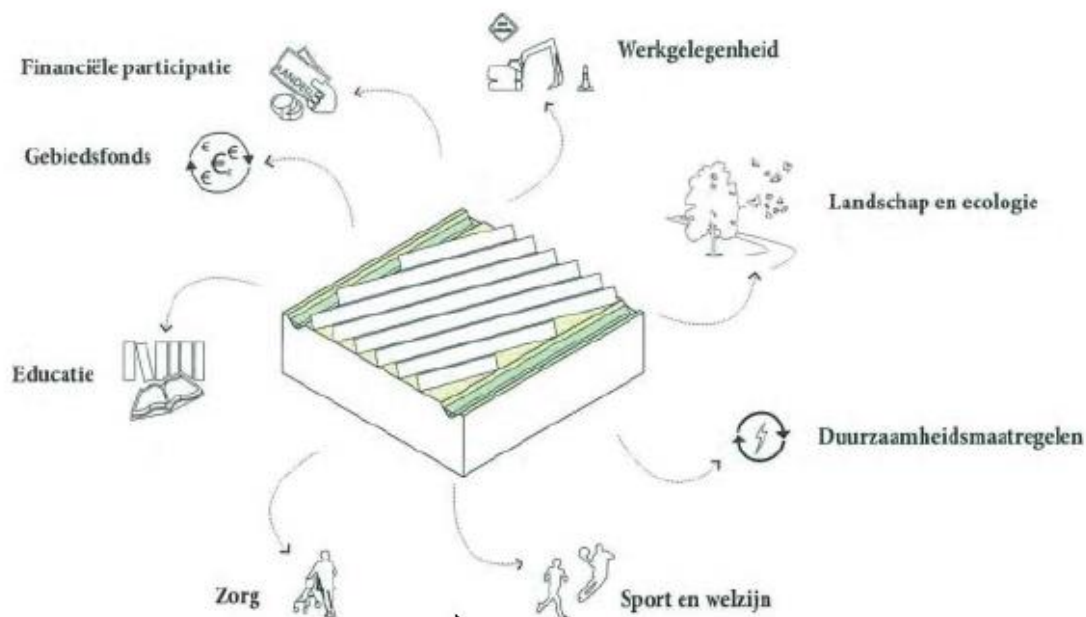
Eén van de ambities die in het koersdocument wordt uitgesproken, is om in 2050 energieneutraal te zijn. 100% duurzaam in 2050 gaat niet vanzelf. Op allerlei manieren zal de gemeente moeten knokken om Stadskanaal voor toekomstige generaties leefbaar te houden. Eén daarvan is zonne-energie. Stadskanaal stelt zich actief op door samen met de provincie mee te doen aan een ‘Proeftuin zonneparken’. Zonneparken liggen minder gevoelig dan windmolens, maar kunnen evenmin lukraak worden neergezet. Wat de gemeente betreft moet het resultaat duurzaam zijn. Samen met de provincie werkt de gemeente aan een helder beleidskader. In goed overleg met alle belanghebbenden werkt de gemeente aan het gewenste draagvlak. De voordelen zijn er: een milieubewust imago, een beter vestigingsklimaat voor bedrijven, kansen voor lokale werkgelegenheid. Waar de gemeente zeker op gaat sturen zijn de opbrengsten. Een deel van het geld moet ‘landen’ in ons gebied en bij de lokale gemeenschap om hiermee andere duurzaamheidsinitiatieven mogelijk te maken of mogelijke nadelen te compenseren.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van het zonnepark past binnen de ambitie van de gemeente om in 2050 energieneutraal te zijn. In paragraaf 2.3.11, paragraaf 2.3.12 en in het separaat bijgevoegde document ‘Omgevingsproces Zonnepark Alteveer’ is weergegeven dat er een zorgvuldig omgevingsproces is doorlopen met omwonenden en andere belanghebbenden. Ook is er aangegeven hoe financiële en organisatorische betrokkenheid is vormgegeven. Hieruit blijkt ook dat een deel van de opbrengst landt in het gebied en bij de lokale gemeenschap.

3.4.2 Stadskanaal op zon

De gemeente Stadskanaal heeft de visie ‘Stadskanaal op zon’ vastgesteld. Hierin spreekt de gemeente Stadskanaal zich ambitieus uit over de energietransitie en wordt er gesteld welwillend tegenover zonneparken te staan, wat een van de onderdelen is binnen de energietransitie. ‘Stadskanaal op de zon’ vormt een beleidskader voor initiatieven van zonneparken en spreekt zich uit over geschikte mogelijke locaties binnen de aanwezige landschapstypologieën en geeft handvatten voor de inpassing van een zonneparkinitiatief. In de visie wordt het ‘tekort’ aan eigen opgewekte energie gesteld op 2.400 Tera- Joule (TJ). Met een rendement van zonneparken van 4 TJ per jaar zou er in hypothese 600 hectare aan zonnepark binnen de gemeente moeten worden gerealiseerd om de energiebalans gelijk te krijgen.

Figuur 9: maatschappelijke inpassing op gemeentelijk niveau

Maatschappelijke inpassing

Een initiatief kan alleen succesvol zijn met een overtuigend maatschappelijk draagvlak. Dit betreft draagvlak bij de direct omwonenden, maar ook in de bredere samenleving. Zowel op locatieniveau als gemeentelijk niveau kan een zonnepark op meerdere manieren draagvlak verkrijgen;

Locatieniveau

Op locatieniveau gaan ontwikkelaar, omwonenden en gemeente met elkaar in gesprek over de ontwikkeling van een zonnepark. In het gesprek kan onder andere worden gesproken over afstand tussen zonnepark en woningen, het realiseren van een uitloopgebied en de afname van de gewonnen energie in de directe omgeving.

Gemeentelijk niveau

Om draagvlak te verkrijgen voor het beleid om binnen de gemeente ruimte te bieden aan 600 hectare zonnepark is het essentieel dat zonneparken bijdragen aan de leefbaarheid en duurzaamheid binnen de gemeente. Zonneparken kunnen dit op diverse manieren doen. Denk aan;

- financiële bijdrage aan een gebiedsfonds;
- meer werkgelegenheid genereren in de omgeving;
- samenwerking met andere lokale duurzame ontwikkelingen;
- dubbelgebruik van de grond met bijvoorbeeld innovatieve teelten.

Om verlies van agrarische gronden te beperken is het wenselijk gebruik te maken van niet-agrarische gronden. Hoe groter de impact van een park op de omgeving, des te groter moet de inspanning van de initiatiefnemer zijn om bij te dragen aan gebiedsversterkende maatregelen.

Het plangebied van het voorliggende zonnepark is ligt in het gebied welke beleidsmatig is aangeduid als 'Landschappelijke Zone'. In het beleid is opgenomen dat dorpsranden zich bij uitstek lenen voor de ontwikkeling van kleinschalige zonneparken door energiecoöperaties (of vergelijkbare vormen).

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied betreft enerzijds braakliggende gronden, en anderzijds van oorsprong agrarische gronden die zijn ingericht als tijdelijk bos. Het voornemen is om deze tijdelijke bosfunctie te wijzigen in de tijdelijke functie zonnepark. De impact op de omgeving is hierbij relatief beperkt. Het zonnepark wordt met een goede landschappelijke inpassing aan het zicht onttrokken. Omwonenden hebben momenteel zicht op bos/groen. Dit zicht wijzigt niet. De initiatiefnemer doneert geld in een Gebiedsfonds, waarmee ook het dorpspark van ongeveer 4,5 tot 5 hectare wordt aangelegd, met recreatief pad.

In paragraaf 2.3.11, paragraaf 2.3.12 en in het separaat bijgevoegde document 'Omgevingsproces Zonnepark Alteveer' is weergegeven dat er een zorgvuldig omgevingsproces is doorlopen met omwonenden en andere belanghebbenden. Ook is er aangegeven hoe financiële en organisatorische betrokkenheid is vormgegeven. Hieruit blijkt ook dat een deel van de opbrengst landt in het gebied en bij de lokale gemeenschap. De intentie is dat LC Energy het zonnepark geheel overdraagt aan de Energie coöperatie Gronings groen (in oprichting). De intentieverklaring zal naar verwachting word getekend in de eerste week van april 2019. Dit sluit aan op het beleid dat dorpsranden zich bij uitstek lenen voor de ontwikkeling van kleinschalige zonneparken door energiecoöperaties (of vergelijkbare vormen).

Landschappelijke inpassing

Stadskanaal op de zon geeft uitgangspunten en principes voor de landschappelijke inpassing waaraan een inrichtingsplan van een zonnepark moet voldoen en wordt getoetst. Zo moet de ontwikkeling passend zijn binnen het landschapstype en worden richtlijnen gegeven voor de landschappelijke inpassing.

Landschapstypologie

De gemeente Stadskanaal bevindt zich op de grens van twee deelgebieden, te weten: de Oude Veenkoloniën en Westerwolde. Het plangebied in Alteveer is meer gelegen in de Oude Veenkoloniën. Karakteristiek voor dit landschap zijn de rechtlijnige verkavelingsopzet en de open velden.

De combinatie van het karakter van het landschap, de aanwezige (energie)infrastructuur en de huidige bebouwing leiden tot twee zones, verdeeld in meerdere deelgebieden, te weten:

A. Oplaadzone

B. Landschappelijke zone

Het plangebied voor het zonnepark ligt binnen de landschappelijke zone. Onder voorwaarden is een meer kleinschalige energieopwekking mogelijk, bijvoorbeeld voor lokaal gebruik.

Richtlijnen voor landschappelijke inpassing

Opstelling en oriëntatie

De opbrengst van de zon is sterk afhankelijk van de oriëntatie op de zon. Deze logica is sturend. Verdraaiingen zorgen voor productieverliezen. De nieuwe oriëntatie mag bestaande richtingen in het landschap overschrijven. Daarbij is belangrijk dat elementen, randen en vlakken goed worden ontworpen, dat gestreefd wordt naar het oplossen van rafelranden door goede landschappelijke ordening en dat rekening wordt gehouden met afstanden, hoogtes en doorzichten.

Omgeving

Een zonneveld is geen op zichzelf staande ontwikkeling. Elk initiatief landt op een bestaande plek, met bestaande kwaliteiten en bestaand landgebruik. Voor een zorgvuldige integratie in de directe omgeving zijn met name bewoning en bebouwing belangrijk.

Randen en vlakken

Zonnevelden zijn voor bewoner en passanten zichtbaar vanaf het maaiveld, niet vanuit de lucht. Voor een zorgvuldige integratie in het landschap zijn de randen van het zonnepark het meest belangrijk. Bij voorkeur wordt er gebruik gemaakt van landschappelijke elementen. Hekwerken verdienen niet de voorkeur, en worden indien noodzakelijk niet zichtbaar opgesteld.

Meervoudig ruimtegebruik

Streef naar meervoudig ruimtegebruik (in stapeling ruimte en/of tijd). Plaats de panelen verhoogd, zodat daaronder ruimte is voor extensief beheerd grasland of toekomstige gewassen. De opbrengst van de biomassa dragen bij aan het bereiken van energieneutraliteit. Zonnevelden worden gezien als een verstedelijking van agrarisch gebied. Laat dit niet gepaard gaan met een verharding of verstening van het oppervlak. Zorg dat de waterbergende capaciteit onder het zonneveld ten minste in stand blijft. Waar mogelijk kan extra bufferende capaciteit worden toegevoegd

Dorpsranden

In dorpsranden kan een zonnepark aansluiten bij bestaande landschapselementen. Ook deze mogelijkheid leent zich bij uitstek voor het ontwikkelen van kleinschalige zonneparken door lokale energiecoöperaties (of vergelijkbare initiatieven). Het ontwerp moet zorgvuldig worden afgestemd op de specifieke situatie.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Betreffende de realisatie van het zonnepark is een inrichtingsplan opgesteld, waarbij rekening is gehouden met de hiervoor genoemde uitgangspunten. Zo volgt de opstelling van de zonnepanelen de kavelstructuur, worden de randen ingepast met inheemse beplanting (welke het zicht op de panelen ontnemt), worden de gronden binnen het park extensief beheerd met schapen, blijft de waterbergende capaciteit in stand en is het ontwerp afgestemd op de specifieke situatie. Binnen het plangebied wordt een uitloopgebied voor de bewoners van Alteveer gerealiseerd, en ook het hekwerk wordt aan alle zijden aan het zicht onttrokken door een goede landschappelijke inpassing.

Uitwerking landschappelijke inpassing deelgebieden

Het gebied 'Alteveer' is aangeduid als een weids, open en rechtlijnig veenkoloniaal landschap met zicht tot aan de Pekela's. Dit gebied vertegenwoordigt een bezit dat huidige en toekomstige waarde biedt voor landschap, ecologie, economie en leefklimaat. In principe is hier, gezien deze waarden, geen ruimte voor zonnevelden. Wanneer in Alteveer of Höchte draagvlak en initiatief bestaat voor het coöperatief ontwikkelen van een klein zonnepark, is daar enige uitzondering mogelijk. Het is dan belangrijk dat het initiatief voorziet in eigen behoefte van de initiatiefnemers en als een kleine, autonome ontwikkeling vrijliggend in een rechtlijnig landschapstype wordt gerealiseerd. De zonering op de kaart geeft de daarvoor kansrijke gebieden aan.

Het voorliggende plangebied is niet gelegen in weids en open gebied, en kent dan ook niet de landschappelijke waarde waarop wordt gedoeld in het beleid. Dit plangebied, waar populieren staan, was dan ook niet voorzien als mogelijk plangebied voor een zonnepark. Het plangebied is

daarmee ook niet aangeduid als één van de kansrijke gebieden om coöperatief te ontwikkelen. Nu het populierenbos kaprijp is, compensatie voor de bomenkap is goedgekeurd door de provincie, en hier een initiatief is voor het realiseren van een zonnepark waarbij het de intentie is dat de initiatiefnemer het zonnepark geheel overdraagt aan de Energie coöperatie Gronings groen, wordt hier in afwijking op dit beleid toch medewerking aan verleend. Dit ook omdat het voorliggende plan aansluit op het beleid dat dorpsranden zich bij uitstek lenen voor de ontwikkeling van kleinschalige zonneparken door energiecoöperaties (of vergelijkbare vormen) en dat hiermee ook een dorpspark wordt gerealiseerd voor de inwoners van Alteveer.

3.4.3 Toekomstvisie 2025: 'De hoofdstad van de Veenkoloniën, pionieren in de proeftuin'

Onder de naam 'De hoofdstad van de Veenkoloniën, pionieren in de proeftuin' heeft Stadskanaal in 2009 de Toekomstvisie voor de periode tot 2025 vastgesteld. Deze Toekomstvisie 2025 betreft een actualisering van de eerdere Toekomstvisie 2000.

De toekomstvisie bevat dromen en wensbeelden. Met betrekking tot duurzaamheid is opgenomen dat Stadskanaal innoveert op het gebied van duurzaamheid, zowel wat betreft materiaalkeuze als het gebruik van energie (onder meer zonne-energie). Stadskanaal is een duurzame gemeente die zowel bedrijven als particulieren veel alternatieve energiebronnen biedt. Recycling staat hoog op de agenda. Stadskanaal biedt hoogwaardige werkgelegenheid in de dienstverlenende en innovatieve sfeer. Goede verbindingen zijn niet gebaseerd op meer asfalt, maar op basis van slimme verkeersoplossingen. Er is in Stadskanaal een mix te vinden van alle leeftijdsgroepen. De tevreden inwoners zijn milieuneutraal zelfvoorzienend in hun energiebehoefte. Bezoekers komen met de elektrische auto, trein en zelfs vliegend. Het vliegveld ontwikkelde zich tot een logische schakel in zakelijk vervoer en is daarnaast een toeristische attractie. Stadskanaal werkt CO2-neutraal haar eigen stroom op. Het Veenkoloniale gebied speelt op landbouwgebied – met een mix van nieuwe, innovatieve en oude gewassen - een belangrijke rol in kwesties over het terugdringen van milieubelasting en voedselvraagstukken. Sommige dorpen experimenteren met een zelfvoorzienend, gesloten systeem.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen ontwikkeling van een zonnepark aan de rand van Alteveer draagt bij aan innovatie op het gebied van duurzame energie.

3.4.4 Conclusie gemeentelijk beleid

Het voorgenomen plan sluit aan op de doelstelling van de gemeente Stadskanaal om meer energie duurzaam op te wekken, voldoet op hoofdlijnen aan de beleidsvisie “Stadskanaal op zon”, en het zonnepark wordt op zorgvuldige wijze landschappelijk ingepast.

3.5 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en gemeentelijk beleid.

4

WAARDENTOETS

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland. Bij soortenbescherming heeft speelt de Flora- en faunawet een belangrijke rol. Per 1 januari 2017 zijn de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet vervangen de door nieuwe Wet Natuurbescherming.

De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de Wet Natuurbescherming. Hiertoe zijn twee Toetsingen Wet Natuurbescherming uitgevoerd. Eén per deelgebied. De onderzoeken zijn als separaat document toegevoegd bij deze ruimtelijke onderbouwing. De belangrijkste resultaten van de onderzoeken zijn hieronder beschreven.

Deelgebied 1 (oostelijke deel), Soortenbescherming

Betreffende flora en fauna richt de Wet Natuurbescherming zich op de bescherming van soorten. De wet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe, bepaalde handelingen waaronder ruimtelijke ingrepen waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Het plangebied biedt een potentieel habitat voor een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte en uitgebreide veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en eenmalig veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele algemeen beschermde soorten met een landelijke vrijstelling en voor enkele soorten zonder deze vrijstelling. Voor veel soorten maakt het plangebied onderdeel uit van het leefgebied van de betreffende soort. Dit betreft echter geen essentieel onderdeel en is ook na de ontwikkeling nog steeds voorhanden als leefgebied. Negatieve effecten op deze soorten zijn niet aanwezig. Dit is

echter niet bij van toepassing op vleermuizen, eekhoorns, vogels met jaarrond beschermde nesten, broedvogels en amfibieën.

- In het plangebied zijn potentiële functies van het leefgebied aangetroffen van vleermuizen. Enkele bomen zijn geschikt als verblijfplaatsen, en de aanwezige lijnvormige groenstructuren met luwe plekken zoals de sloten en lanen bieden mogelijkheden voor vliegroutes en foerageergebied. Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming met beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn. Het opzettelijk verstoren, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, alsmede het beschadigen of vernielen van vaste verblijfplaatsen, inclusief de functionele leefomgeving, is verboden vanuit de Wet natuurbescherming. De functionaliteit van de verblijfplaatsen van vleermuizen dienen te allen tijde gegarandeerd te blijven. Er dient daarom nader onderzoek te worden uitgevoerd naar de functies van het leefgebied voor vleermuizen.
- Het is niet geheel uit te sluiten dat met de kap van de beplanting nesten van eekhoorn verwijderd worden. Het verwijderen van eekhoornnesten is ontheffing plichtig. Voorafgaand aan het verwijderen van de beplanting dienen deze eerst geïnspecteerd te worden op eekhoorn nesten.
- Binnen het plangebied zijn horsten aangetroffen die mogelijk toebehoren aan vogels met jaarrond beschermde nesten. Het is verboden om opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of te beschadigen, danwel nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Met de voorgenomen ontwikkeling verdwijnen alle bomen binnen het plangebied. Negatieve effecten kunnen daarom niet worden uitgesloten. Het uitvoeren van nader onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten is daarom noodzakelijk.
- Voor alle beschermde vogels wordt geadviseerd om zoveel mogelijk schade te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Verder dient er bij de werkzaamheden rekening gehouden te worden met nesten van (algemeen en jaarrond beschermde) vogels en de algemene zorgplicht.

Vervolgens is 'Nader onderzoek vleermuizen en horsten' uitgevoerd. Het rapport van dit onderzoek is als separate bijlage toegevoegd.

Conclusie vleermuizen

Uit het flora- en faunaonderzoek is naar voren gekomen dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van de Habitatrichtlijn beschermde soorten: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis. Als gevolg van de geplande werkzaamheden zijn negatieve effecten uitgesloten, mits aan de voorgeschreven maatregelen wordt voldaan. Hierbij is het van belang dat in de nieuwe situatie de bosranden worden behouden voor onder andere de gewone dwergvleermuis. Dit is noodzakelijk om negatieve effecten te voorkomen of te beperken, en om te allen tijde de aangetroffen functies van de beschermde soorten aan te kunnen bieden. Met de voorgenomen werkzaamheden wordt dan ook niet verwacht dat de gunstige staat van genoemde soorten in het geding komt, vooral niet na het nemen van enkele maatregelen. Er zijn geen ontheffingsplichtige functies van vleermuizen aangetroffen zoals verblijfplaatsen of essentieel foerageergebied. Hiervoor is het aanvragen van een ontheffing daarom overbodig.

Conclusie jaarrond beschermde nesten

De aangetroffen drie horsten zijn middels het nader onderzoek ongeschikt en buiten gebruik gebleken. Er dient wel rekening gehouden te worden met het broedseizoen. Verstoring van vogels tijdens het broedseizoen is verboden. Voor het starten van de werkzaamheden in het broedseizoen dient daarom voorafgaand het gebied te worden vrijgegeven door een ecologisch deskundige. Het aanvragen van ontheffing is niet nodig.

Conclusie overige soorten

In het plangebied zijn geen overig beschermde soorten aangetroffen. Het bos is echter geschikt voor diverse zoogdieren als ree, kleine marterachtigen en muizen. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht. Van belang is dat er te allen tijde in één richting wordt gewerkt om mogelijk aanwezig diersoorten te laten vluchten.

Uitvoerbaarheid van de plannen

Mits rekening gehouden wordt met de voorgenoemde maatregel en werkwijze is geen overtreding van de natuurwetten, onderdeel soortenbescherming, aan de orde. Vanuit de eisen van de Wet natuurbescherming is het plan derhalve uitvoerbaar.

Deelgebied 1 (oostelijke deel), Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden betreffen een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/43/EEG) en de gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, (inmiddels Wet Natuurbescherming) beschermd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS)/ Natuurnetwerk Nederland (NNN) betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee. Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

Natura 2000-gebieden

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden. Op ongeveer 16 km afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Drouwenerzand. Gezien de inzet van beperkte materialen voor de aanleg van zonnepark, en de korte duur van de werkzaamheden, is er derhalve geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Houtopstanden

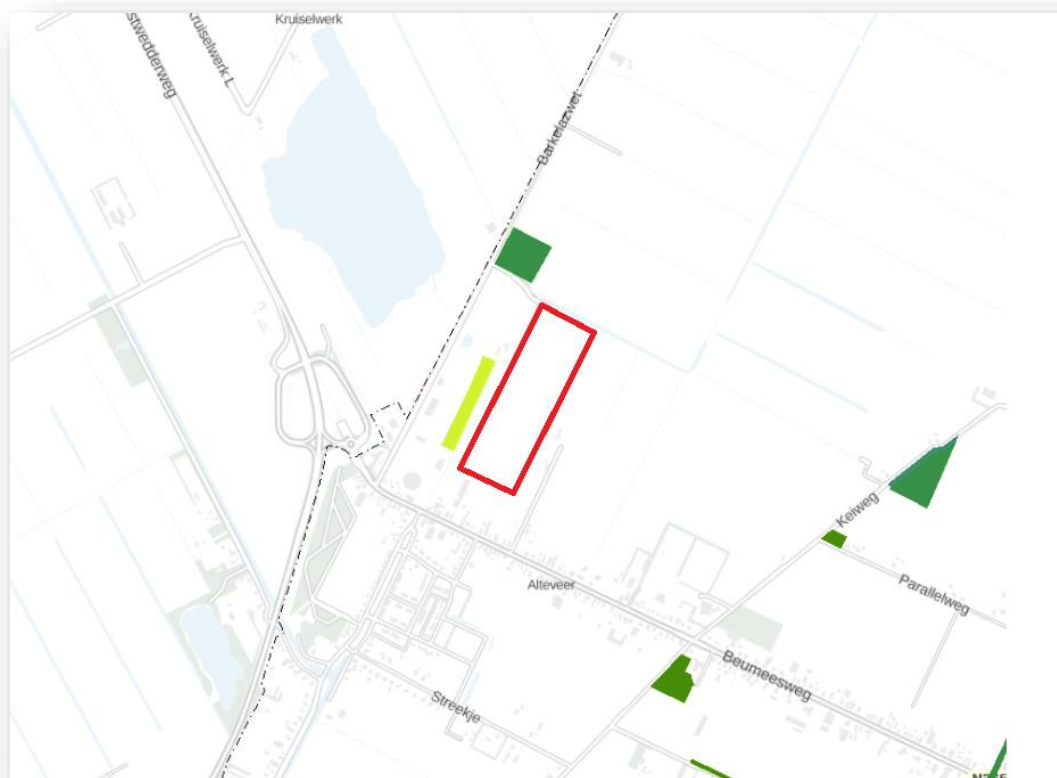
Binnen het plangebied worden bomen gekapt, het gaat om een tijdelijk bos met kaprijpe populieren. Het betreft een oppervlakte van circa 5,3 hectare. Voor het kappen van de bomen is geen kapmelding nodig omdat het plangebied binnen de bebouwde kom ligt. Wel geldt de herplantplicht.

In paragraaf 2.3.6 van deze ruimtelijke onderbouwing is opgenomen waar en hoe wordt gecompenseerd.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN. Het aangrenzende bosgebied aan de noordwestkant van het plangebied is begrenst als NNN (zie figuur 10). Met de voorgenomen werkzaamheden worden echter geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN significant aantasten. Een toetsing aan het NNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Figuur 10: Ligging plangebied ten opzichte van de aangewezen NNN-gebieden (Bron: <http://kaarten.provinciegroningen.nl/viewer/app/natuurbeheerplan2018>)

Deelgebied 2 (westelijke deel), Soortenbescherming

Het westelijke deel van het plangebied biedt een potentieel habitat voor een aantal beschermde soorten zoals de steenmarter en vleermuizen. Hoewel er geen gerichte en uitgebreide veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en eenmalig veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele algemeen beschermde soorten met een landelijke vrijstelling en voor enkele soorten zonder deze vrijstelling. Voor veel soorten maakt het plangebied onderdeel uit van het leefgebied van de betreffende soort. Dit betreft echter geen essentieel onderdeel en is ook na de ontwikkeling nog steeds voorhanden als leefgebied. Negatieve effecten op deze soorten zijn niet aanwezig.

Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt ook hier een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of beschadigen, of

nesten van vogels weg te nemen. In de meeste situaties kan dit voorkomen worden door versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Verder dient er bij de werkzaamheden rekening gehouden te worden met nesten van vogels voor zowel de vroeg als laat broedende broedparen en de algemene zorgplicht.

Deelgebied 2 (westelijke deel), Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden. Het beperkte gebruik van materialen voor de realisatie en de korte duur van de werkzaamheden, maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming onderdeel gebieden wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Houtopstanden

Binnen het plangebied worden de enkele aanwezige bomen gekapt waaronder zomereiken, Amerikaanse eiken, wilgen en vlieren. Voor het kappen van de bomen is geen kapmelding nodig omdat het plangebied binnen de bebouwde kom ligt.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het NNN. Het aangrenzende bosgebied aan de noordzijde van het plangebied is begrenst als NNN overige natuur- en bosgebied. Met de voorgenomen werkzaamheden worden echter geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN significant aantasten. Een toetsing aan het NNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

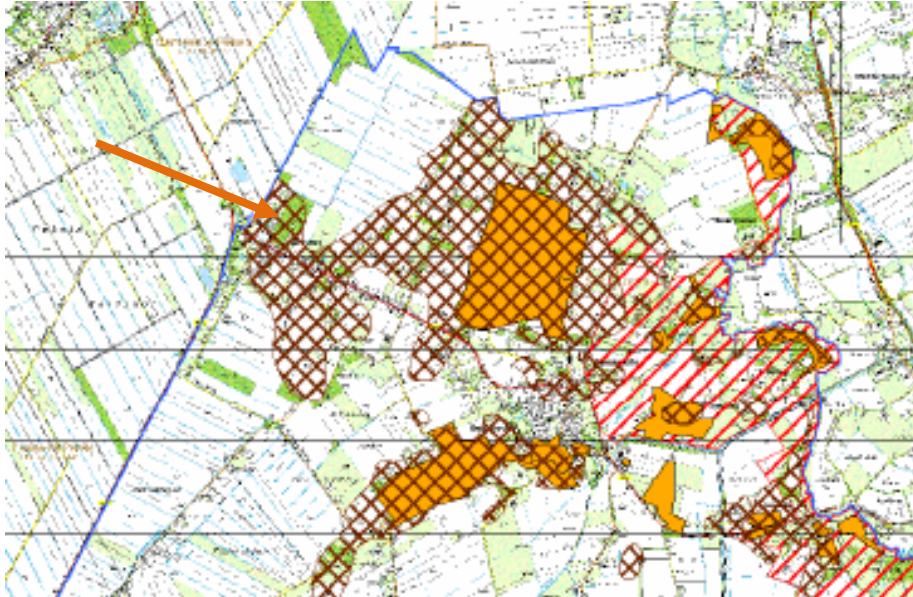
4.3 Archeologische waarde

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominentere plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming. Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde 'veroorzakerprincipe'. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt, financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden. De uitgangspunten van het verdrag hebben hun beslag gekregen in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz, 1 september 2007).

In 2016 zijn alle verschillende wetten en regels voor behoud en beheer van cultureel erfgoed samengegaan in één nieuwe wet: de Erfgoedwet. Met de Erfgoedwet beschermt de overheid het cultureel erfgoed in Nederland.

Het plangebied is op de 'Advieskaart bestemmingsplan landelijk gebied Stadskanaal, te beschermen waardevolle archeologische en cultuurhistorische terreinen en elementen' aangeduid als 'zichtbaar reliëf incl essen' en vormt daarmee een archeologisch waardevol gebied. In het

voorliggende geval betreft het geen es, maar een natuurlijke hoogte. Op deze plek is vroegere bewoning minder waarschijnlijk.

Figuur 11: uitsnede 'Advieskaart bestemmingsplan landelijk gebied Stadskanaal, te beschermen waardevolle archeologische en cultuurhistorische terreinen en elementen'

Voor het oostelijk deel is om deze reden een archeologisch bureauonderzoek verricht. Voor het westelijke deel van het plangebied niet, omdat deze grond reeds in grote mate is geroerd, en met het zonnepark de grond ook in beperkte mate wordt geroerd. Het archeologische onderzoek betreffende het oostelijke deel van het plangebied is als separate bijlage bijgevoegd.

Op basis van de resultaten geldt een hoge verwachting voor het plangebied. Er wordt geadviseerd om aan het plangebied alsnog een dubbelbestemming archeologie toe te kennen. Indien dit niet wenselijk is, wordt geadviseerd om een verkennend booronderzoek uit te voeren om de intactheid van de bodem(-opbouw) in kaart te brengen en de archeologische potentie van het plangebied nader te bepalen.

Gezien de zeer beperkte omvang van de geplande graafwerkzaamheden m.b.t. de ontwikkeling van het zonnepark wordt vervolgonderzoek voor de voorgenomen ontwikkeling niet noodzakelijk geacht. Indien tijdens de uitvoering alsnog archeologische resten worden aangetroffen, dient hiervan direct melding gemaakt te worden bij het bevoegd gezag in het kader van de wettelijke meldingsplicht conform de Erfgoedwet.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het plangebied bevinden zich geen rijks- of gemeentelijke monumenten. Er worden, met de realisatie van het zonnepark, geen cultuurhistorische waarden in het geding gebracht.

4.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beoordeeld.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel) stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten. Het kabinet sluit daarmee aan bij de resultaten van het Deltaprogramma. Met deze handelwijze is Nederland koploper en toonaangevend voorbeeld in de wereld. Met dit Nationaal Waterplan zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Provinciaal beleid

De provincie werkt nauw samen met Waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale Staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

Waterschap Hunze en Aa's

Het Waterschap Hunze en Aa's heeft een vastgesteld 'beheerprogramma 2016-2021'. Het waterschap heeft de wettelijke taak om de hoofdlijnen van het beleid en beheer vast te leggen in

een beheerplan. Daarmee laat het waterschap zien hoe externe referentiekaders als Kaderrichtlijn Water, Deltaprogramma en de provinciale Omgevingsvisies doorwerken in het beleid en beheer van het waterschap. In het beheerprogramma is aangegeven met welke ambities het waterschap de ontwikkelingen en opgaven op het gebied van veiligheid, voldoende water, en schoon en ecologisch gezond water in hoofdlijnen wil oppakken. Het programma geeft ook inzicht in de stand van zaken en verdere aanpak van de opgaven en maatregelen voor de Kaderrichtlijn Water en Waterbeheer 21e eeuw. Met de vaststelling van dit programma geeft het waterschap zich de plicht om de opgaven en daaraan verbonden maatregelen waar te maken. Daarbij rekening houdend met omstandigheden en situaties die in de komende jaren aanleiding kunnen geven tot bijsturing en dus om een flexibele houding vragen. De gebiedsmaatregelen in dit programma zijn beleidsmatig van aard; de uitwerking daarvan vindt in de komende jaren plaats via afzonderlijke besluitvorming op basis van projectplannen, die met onze omgeving worden afgestemd.

Bij het maken van nieuwe ruimtelijke plannen worden de waterbelangen meegenomen, middels de watertoetsproces. De watertoets omvat het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen.

Watertoets

Bij ruimtelijke plannen geldt vanaf 1 november 2003 de wettelijke verplichting van een waterparagraaf/watertoets. De watertoets is één van de pijlers van het Waterbeleid voor de 21e eeuw, waarin aan water een meesturende rol in de ruimtelijke ordening is toegekend. Het doel van een waterparagraaf is een samenhangend beeld te geven van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met duurzaam waterbeheer en de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding. Het voorkomen van negatieve effecten op de waterhuishouding staat bij de watertoets voorop. Dan pas komen inrichtingsmaatregelen en compensatie in beeld.

Het voorliggende plan heeft geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. Compensatie van verharding is daardoor ook niet aan de orde. De toename van verhard oppervlak is aanmerkelijk minder dan de grens van 1500 m². De panelen en de constructie wordt uitgevoerd met niet-uitloogbare materialen. Er komt geen afvalwater vrij. Het plan heeft dan ook geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie. Het plangebied loopt geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen of grondwateroverlast. Het plangebied bevindt zich niet binnen een beschermingszone of herinrichtingszone langs een waterloop, primair watergebied, invloedzone zuiveringstechnisch werk of retentiecompensatiegebied.

Het plangebied ligt in het beheersgebied van het Waterschap Hunze en Aa's. Voor het doorlopen van de watertoets gebruikt dit waterschap de website www.dewatertoets.nl. Het Waterschap is op 25 september 2018 geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van deze digitale watertoets. Uit de watertoets (separaat bijgevoegd) blijkt dat de 'korte procedure' hier geldt, en dat de standaard waterparagraaf geldt. Het is niet noodzakelijk het waterschap verder te betrekken. De samenvatting van de watertoets, met standaard waterparagraaf – wateradvies, is separaat bijgevoegd.

STANDAARD WATERPARAGRAAF - wateradvies

U heeft het Waterschap Hunze en Aa's geïnformeerd over het plan *Zonnepark Alteveer* door gebruik te maken van de digitale watertoets (www.dewatertoets.nl). De beantwoording van de vragen heeft er toe geleid dat de Korte procedure van de watertoets is doorlopen. Dit houdt in dat het waterschap Hunze en Aa's een standaard wateradvies afgeeft in de vorm van deze standaard waterparagraaf.

Voor de verdere procedurele afhandeling van de watertoets in het niet noodzakelijk het waterschap te betrekken, als er met de opmerkingen gemaakt in dit document rekening zal worden gehouden tijdens de verdere uitwerking van dit plan.

Bij eventuele aanpassingen van het plan die van invloed zijn op de waterhuishouding moet met het waterschap overlegd worden. Mogelijk zijn de aanpassingen reden om voor het aangepaste plan nogmaals de Digitale watertoets uit te voeren.

4.7 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige waarden niet aangetast. Het voornemen is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

5

MILIEUASPECTEN

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Bedrijven en milieuzonering
- Verkeer en parkeren
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Leidingen
- Lichtreflectie
- Elektromagnetische straling

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op de website www.bodemloket.nl is nagegaan of er eventuele bodemverontreinigingen in het plangebied bekend zijn. Voor het oostelijke deel van het plangebied is dit niet het geval.

Gezien het grondgebruik geldt voor het westelijke deel de verwachting dat de grond geschikt is voor het gebruik als zonnepark. Daarnaast zijn er in of in de nabije omgeving van dit plangebied geen (historische) bodembedreigende activiteiten bekend. Het plangebied valt ook buiten de verontreinigings- en saneringscontouren, waardoor zorgmaatregelen niet getroffen dienen te worden.

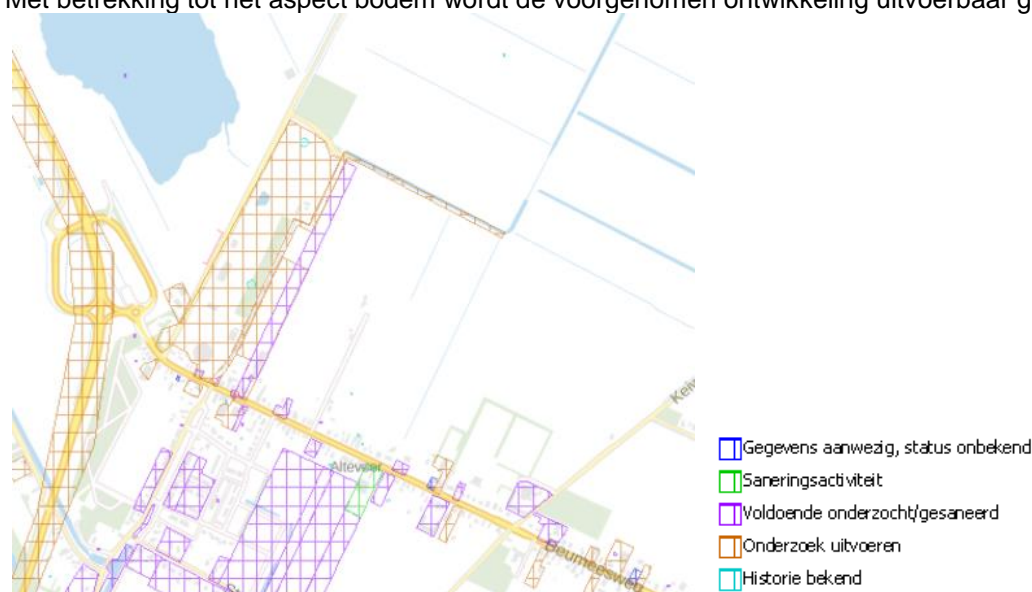
Op het westelijke deel is een sanering uitgevoerd. Met deze sanering is in 2002 ingestemd. Het plangebied is daarna (in 2007) gebruikt als groundbank. De groundbank is recent (juni 2018) gecontroleerd door de Omgevingsdienst Groningen. Hierbij is onder andere gecontroleerd op de

naleving van de regelgeving en voorschriften uit het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) en de regeling bodemkwaliteit.

De activiteit, het opvullen van de plas, is gestart in 2008. Vanaf juli 2008 is op de demping het Bbk van toepassing. Op basis van het Bbk mag toe te passen grond hier maximaal de klasse 'Industrie' hebben. Tevens moet van de grond de emissiewaarde bepaald zijn. Omdat het vaststellen van de emissiewaarde geen standaard is bij het vast stellen van bodemkwaliteitskaarten moet alle grond hierop, zo nodig, aanvullend getoets worden. In de praktijk betekent dit vaak dat er een nieuwe partijkeuring bij de toe te passen partij wordt geleverd. Tijdens de uitgevoerde controle van de Omgevingsdienst Groningen is gebleken dat hier aan is voldaan. Partijkeuringen zijn ook aanwezig. Geconcludeerd is dat voldoende is aangetoond dat de grondstromenbalans voldoende inzichtelijk is. Er zijn geen aanwijzingen dat binnen de Grondbank grond is aangevoerd dat milieu hygiënisch ongeschikt zou zijn voor gebruik.

Hiermee kan redelijkerwijs ook worden geconcludeerd dat de aanwezige grond geschikt is voor de functie van zonnepark. Er gaan geen mensen langdurig verblijven, bij de aanleg en ontmanteling van het zonnepark hoeft niet in verontreinigde grond gewerkt te worden, en er wordt niet op verontreinigde grond gebouwd.

Met betrekking tot het aspect bodem wordt de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar geacht.

Figuur 12: Uitsnede kaart bodemloket (www.bodemloket.nl)

5.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende punten worden voldaan:

- de normen uit de Wet geluidhinder worden in acht genomen;
- bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd;
- op en rond het plangebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat;
- Wet milieubeheer.

Wet geluidhinder

Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone terzake van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

Op deze locatie wordt geen geluidsgevoelige bestemming toegevoegd. Het zonnepark hoeft dan ook niet beschermd te worden tegen geluidsoverlast. Ook is er geen sprake van industrielawaai vanuit het nieuw te realiseren zonnepark. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast worden er ook geen installaties opgenomen die een wezenlijke geluidsemissie veroorzaken waardoor nader onderzoek noodzakelijk is. De onderdelen die enig geluid produceren worden niet direct aan de randen van het zonnepark gesitueerd. Ze liggen hiermee op ruime afstand van de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen. Daarnaast is er, vanwege de hellende positie van de panelen, geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst geluid omhoog. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Bedrijven in de omgeving

Binnen het plangebied wordt geen nieuwe geluidgevoelige bestemming gerealiseerd. Bestaande bedrijven worden niet extra belemmerd.

Woon- en leefklimaat

De inkoopstations en transformatorstations hebben een bronvermogen van maximaal 8,0 MVA en omvormers, die ook nog enig geluid kunnen produceren, hebben een bronvermogen van maximaal 100 kW. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter opgenomen. Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 30 meter aan te houden met geluidsgevoelige functies. Het inkoopstation/transformatorstation wordt op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande burgerwoningen gesitueerd. Ook de omvormers worden op een afstand van minimaal 30 meter gesitueerd. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

Wet milieubeheer

Een zonnepark is mogelijk een inrichting (type A of type B) en valt onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit (zie hieronder bij Milieu). Op het zonnepark zijn dan de zijn de reguliere geluidsvoorschriften van het Activiteitenbesluit van toepassing. Dit houdt in dat het zonnepark niet meer dan 50 dB(A) ter plaatse van de dichtstbijzijnde woning mag veroorzaken. De zonnepanelen zelf produceren geen geluid, de geluidbronnen binnen een zonnepark zijn de omvormers die de gelijkstroom van de panelen omzetten naar wisselstroom om het vervolgens af te geven aan het elektriciteitsnet en het inkoopstation/transformatorstation. De omvormers worden niet binnen 30 meter van burgerwoningen gesitueerd. Het inkoopstation/trafostation wordt op aanmerkelijk grotere afstand van woningen gerealiseerd.

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen.

Voor ontwikkelingen die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op grond van de NIBM-tool is een ontwikkeling 'in betekende mate' bij een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 800 per dag (met 5% aandeel vrachtverkeer). De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een zonnepark. De verkeersbewegingen die de ontwikkeling van een zonnepark met zich mee brengt, zijn alleen tijdens de aanleg- en ontmantelingsfase merkbaar. In deze fase zal er tijdelijk sprake zijn van een grotere toename van verkeersbewegingen. Nadat de bouw van het park is afgerond daalt het aantal verkeersbewegingen weer naar de oude situatie.

Zelfs tijdens de bouwperiode zal het aantal verkeersbewegingen ruimschoots onder de 800 per dag blijven. Daardoor leidt de ontwikkeling niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit én kan de ontwikkeling als 'niet in betekende mate' worden gezien.

Gelet op het voorgaande wordt gesteld dat nader onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit niet noodzakelijk is.

5.5 Externe veiligheid

5.5.1 Algemeen

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij onder meer productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving. Door maatregelen kunnen de afstanden worden verkleind. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde, voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De grenswaarde mag niet worden overschreden.

Voor de oriënterende waarde en richtwaarde geldt dat afwijken alleen met een dergelijke motivering is toegestaan. Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire (chemische fabriek, lpg-tankstation) en de mobiele (tankwagen, gasleidingen) bronnen.

Er wordt getoetst aan de volgende wet- en regelgeving:

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het besluit Externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende regeling.
- Voor transportroutes over weg, water en spoor wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT).
- Voor buisleidingen wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB).

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd. Een uitsnede daarvan is weergegeven in figuur 13.

Figuur 13: Uitsnede risicokaart

Hieruit blijkt dat er in het plangebied en in de directe omgeving geen risicobronnen aanwezig zijn die direct van belang zijn m.b.t. het plan voor de realisatie van een zonnepark.

Het plangebied voor een zonnepark ligt wel langs een invloedsgebied van provinciale wegen (ivm vervoer van gevaarlijke stoffen), en is in de provinciale verordening aangeduid met 'veiligheidszone 2'. Het betreft de wegen aan de zuidkant en aan de westkant. Dit betekent dat het groepsrisico verantwoord dient te worden en dat advies moet worden ingewonnen van de Veiligheidsregio Groningen.

Het groepsrisico (GR) is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit. Het GR wordt bepaald binnen het invloedsgebied van een risicovolle activiteit. Dit invloedsgebied wordt begrensd door de 1% letaliteitsgrens (tenzij anders bepaald): de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving komt te overlijden bij een calamiteit

met gevaarlijke stoffen. In het Bevi, het Bevb en het Bevt is een verplichting tot verantwoording van het groepsrisico opgenomen. Bij deze verantwoordingsplicht dient het bevoegd gezag op een juiste wijze de toename en ligging van het groepsrisico te onderbouwen en te verantwoorden. Hierbij geeft het bevoegd gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. Bij de verantwoording van het groepsrisico dient het bevoegd gezag advies in te winnen bij de veiligheidsregio.

Het aantal personen binnen het plangebied neemt niet significant toe. Alleen tijdens de aanleg- en ontmantelingsfase zullen hier een aantal mensen aanwezig zijn binnen het zonnepark zelf, en tijdens de beheersfase zal dit incidenteel zijn. Wel wordt aan de oostzijde van het plangebied een wandelpad gerealiseerd. Dit wandelpad ligt echter op relatief ruime afstand van de provinciale weg, en in de huidige situatie wordt het bosgebied ook reeds gebruikt door mensen uit Alteveer.

5.6 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De voorgenomen inrichting van de betrokken gronden als zonnepark levert geen hinder of gevaar op voor omliggende gevoelige functies. Wel worden inkoopstations, transformatorstations en omvormers binnen het plangebied geplaatst. De inkoopstations en transformatorstations hebben een bronvermogen van maximaal 8,0 MVA en de omvormers, die ook nog enig geluid kunnen produceren, hebben een bronvermogen van maximaal 100 kW. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven met transformatorvermogen tot 10 MVA'. Voor deze activiteit is in de richtafstanden tabel voor het aspect geluid 30 meter opgenomen. Dit betekent dat wordt geadviseerd om, op basis van een goede ruimtelijke ordening, een afstand van minimaal 30 meter aan te houden met geluidsgevoelige functies. Het inkoopstation/transformatorstation wordt op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande burgerwoningen gesitueerd. Ook de omvormers worden op een afstand van minimaal 30 meter van woonerven gesitueerd. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

5.7 Verkeer en parkeren

De realisatie van een zonnepark heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonnepark wordt niet openbaar toegankelijk.

Het zonnepark kan op een veilige manier (zonder overlast voor omwonenden) worden ontsloten. Het oostelijke zonnepanelenveld is voor beheerders toegankelijk via de noordzijde, het westelijke veld via de zuidzijde van het perceel. Hier is een parkeergelegenheid gesitueerd en bevindt zich tevens de transformator en een opslagcontainer ten behoeve van beheer- en onderhoudsmaterialen.

Met de direct aanwonenden is afgesproken dat er langs het zonneveld een route komt zodat zij de septic tank kunnen legen. Hiertoe wordt extra versteviging aangebracht zodat de route goed begaanbaar is.

5.8 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage.

Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze geeft aan of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een MER gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Het voorliggende project maakt een functiewijziging naar een zonnepark mogelijk. De voorgenomen ontwikkeling is niet opgenomen in de D-lijst van het Besluit m.e.r. Het zonnepark betreft bijvoorbeeld geen landinrichtingsproject (D9). Er is geen sprake van een landinrichting als bedoeld in de Wet inrichting landelijk gebied. De ontwikkeling van een zonnepark valt pas onder deze categorie als deze onderdeel uitmaakt van een groter landinrichtingsproject.

Daarnaast geldt dat voor de oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie (D22.1) bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, een drempelwaarde geldt van een vermogen van 200 megawatt (thermisch) of meer (voor een electriciteitscentrale) en, indien het een wijziging of uitbreiding betreft:

- 1°. het vermogen met 20% of meer toeneemt, of
- 2°. de inzet van een andere brandstof tot doel heeft.

Het voorliggende project betreft een zonnepark met ruim minder opgewekt vermogen en er wordt geen stoom en warm water geproduceerd. Voor het voorgenomen plan is geen m.e.r.-beoordeling of vormvrije m.e.r. benodigd. Het zonnepark valt niet onder het Besluit milieueffectrapportage.

Het zonneveld wordt aangelegd met respect voor de bodem en door de open cultuur is hier geen schade te verwachten. De constructie wordt zodanig aangelegd dat er geen schade ontstaat en het systeem makkelijk demontabel is. De locatie is onderzocht op het gebied van aanwezige ecologische en archeologische waarden. De locatie is niet gelegen in een Natura 2000-gebied, Natuur Netwerk Nederland-zonering of ander natuurgebied. Het realiseren van een zonneveld op de planlocatie is goed onderzocht in het kader van de onderzoeken welke deel uit maken van de voorliggende ruimtelijke onderbouwing. Resumerend zullen er zowel tijdens de aanlegfase, als tijdens de gebruiksfase, als tijdens de ontmantelingsfase, geen significante negatieve effecten bestaan voor het milieu.

Gelet op de kenmerken van het project, en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Eén en ander blijkt tevens uit dit hoofdstuk waarbij uitgebreid is ingegaan op de milieu- en omgevingsaspecten.

5.9 Leidingen

Ten behoeve van het plan wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van ondergrondse kabels en planologisch relevante leidingen. Hiertoe is o.a. een KLIC-melding gedaan.

5.10 Lichtreflectie

Van lichtreflectie is geen sprake. De panelen worden maximaal 2,00 meter hoog (boven maaiveld) en worden geplaatst onder een hoek van 15°. Hierbij zal de reflectie nooit naar beneden zijn gericht. De huidige kwalitatieve zonnepanelen zijn daarbij voorzien van een anti reflectie coating of folie. Dit zal hinderlijke reflectie voorkomen tijdens normale weersituaties. Tot slot wordt het zonnepark aan het zicht onttrokken door een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

5.11 Electromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). Dit voorzorgprincipe kan ook worden gehanteerd bij andere bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisje.

Vandaar het advies om dit voorzorgprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonnepark door de afstand van een zonnepark tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van

0,4 μ T komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen gebeurt dat hier niet.

5.12 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

6

UITVOERBAARHEID

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoerbaarheid van het te ontwikkelen plan. De ruimtelijke uitvoerbaarheid, de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid wordt beschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe het voorgenomen project past binnen het van toepassing zijnde overheidsbeleid. Geconstateerd is dat er geen omgeving- en milieukundige belemmeringen zijn. Ruimtelijk is de voorgenomen ontwikkeling daarmee uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Omgevingsproces

De initiatiefnemers van het plan hebben omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Ook is, waar mogelijk, rekening gehouden met de wensen van omwonenden en andere belanghebbenden. Een verslag van het omgevingsproces is opgenomen in het separaat bijgevoegde document 'Omgevingsproces Zonnepark Alteveer'. Hierin is onder andere opgenomen hoe het omgevingsproces was vormgegeven, welke reacties er zijn gegeven en deze reacties zijn van antwoorden voorzien. Ook is aangegeven waar reacties hebben geleid tot aanpassingen van het voorgenomen plan, en hoe omwonenden en andere inwoners kunnen meeprofiteren van het zonnepark.

Vooroverleg

Er wordt vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, gevoerd met de provincie Groningen en de Veiligheidsregio. Het waterschap is geïnformeerd via de digitale watertoets.

De vooroverlegreactie (d.d. 21 november 2018) van de provincie is separaat bijgevoegd. De provincie heeft twee opmerkingengemaakt:

- Voor decompensatie van 5,3 hectare populierenbos op een andere locatie dient apart ontheffing aangevraagd te worden bij het college van Gedeputeerde Staten.

Deze ontheffing is inmiddels verleend (zie separaat bijgevoegde ontheffing).

- De uitvoering van het inrichtingsplan dient geborgd te worden in de omgevingsvergunning op grond van artikel 2.42.2 van de Omgevingsverordening.

Dit is gedaan.

Zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

Kostenverhaal gemeente

Met de initiatiefnemer wordt een anterieure overeenkomst gesloten, waarin het kostenverhaal (inclusief planschade en leges) is geregeld. Hierdoor is het kostenverhaal voor de gemeente volledig verzekerd. De vaststelling van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

Financiering zonnepark

De ontwikkeling van zonneparken doet LC Energy voor eigen rekening en risico. Hierbij wordt SDE+ subsidie aangevraagd die voor dit type projecten is bedoeld. De intentie is dat LC Energy het zonnepark vervolgens geheel overdraagt aan de Energie coöperatie Gronings groen

6.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk, en economisch uitvoerbaar is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.